МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ІМ. Ю.М. ПОТЕБНІ ЗНУ

Кафедра обліку, аналізу, оподаткування та аудиту
(повна назва кафедри)

Кваліфікаційна робота

другий (магістерський)
(рівень вищої освіти)

на тему: «Удосконалення обліку та аудиту МШП на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій»»

Виконав: студент 2 курсу, групи 8.0713 – ОАК-з
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(код і назва спеціальності)

освітньої програми Облік, аналіз, контроль в управлінні підприємством
(код і назва освітньої програми)

В. В. Бачинський
(ініціали та прізвище)

до захисту

Керівник: завідувач кафедри ОАОА, професор, д.е.н. Меліхова Т.О.
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Рецензент: професор кафедри ОАОА, професор, д.е.н. Макаренко А. П.
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Запоріжжя
2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ІМ. Ю.М. ПОТЕБНІ ЗНУ

Кафедра Обліку, аналізу, оподаткування та аудиту
Рівень вищої освіти другий (магістерський)
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
(код та назва)
Освітня програма Облік, аналіз, контроль в управлінні підприємством
(код та назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри _____
«06» 03 2024 року

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

Бачинський Валерій Володимирович
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Удосконалення обліку та аудиту МШП на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій»
керівник роботи Меліхова Т.О., д.е.н., професор, завідувач кафедри ОАОА,
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)
затверджені наказом ЗНУ від «28» лютого 2024 року № 364-с та «07» жовтня 2024 року № 1518-с
2. Строк подання студентом роботи 04.12.2024
3. Вихідні дані до роботи законодавчі та нормативні акти України, наукові праці вітчизняних вчених економістів, періодична література, інтернет-ресурси, дані обліку і звітності
4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)
1. Теоретичні основи обліку та аудиту мшп на підприємстві
2. Облік МШП та фінансовий аналіз ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій»
3 Пропозиції щодо удосконалення обліку та аудиту МШП на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій»
5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)
1. Класифікація малоцінних активів в бухгалтерському обліку. 2. Види малоцінних та швидкозношуваних предметів. 3. Концептуальні основи обліку МШП. 4. Первинні документи з обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів. 5. Облік малоцінних та швидкозношуваних предметів. 6. Кореспонденція рахунків по обліку МШП на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» придбаних за плату. 7. Аналіз платоспроможності ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» за 2021-2023 роки. 8. Робочий документ аудитора МШП-3 – перевірка правильності оформлення первинних

документів з МШП. 9. Відомість визнання МШП активами. 10. Відомість віднесення МШП до витрат. 11. Субрахунки рахунку 22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети» на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій». 12. Загальний план проведення аудиту МШП. 13. Робочий документ МШП-1 - Перевірка правильності визнання МШП активами. 14. Робочий документ МШП-3 - Перевірка правильності віднесення МШП до витрат.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	Меліхова Т.О., д.е.н., професор, завідувач кафедри ОАОА		
2	Меліхова Т.О., д.е.н., професор, завідувач кафедри ОАОА		
3	Меліхова Т.О., д.е.н., професор, завідувач кафедри ОАОА		

7. Дата видачі завдання 06.03.2024

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	*Складання робочого плану, визначення предмету, мети та завдань досліджень*	*Жовтень 2024*	викон
2	*Огляд літературних джерел, періодичних та наукових видань з теми дослідження*	*Жовтень 2024*	викон
3	*Робота над 1 розділом*	*Жовтень 2024*	викон
4	*Робота над 2 розділом*	*Жовтень 2024*	викон
5	*Робота над 3 розділом*	*Жовтень 2024*	викон
6	*Підготовка до публікації наукової статті та тез доповіді*	*Жовтень-листопад 2024*	викон
7	*Оформлення роботи згідно ДСТУ та методичних рекомендацій*	*Листопад 2024*	викон
8	*Попередній захист роботи*	*Грудень 2024*	викон
9	*Нормоконтроль*	*Грудень 2024*	викон
10	*Підготовка остаточного варіанту роботи, автореферату, презентаційного матеріалу, доповіді*	*Грудень 2024*	викон
11	*Захист роботи*	*Грудень 2024*	викон

Студент (підпис) В. В. Бачинський (ініціали та прізвище)

Керівник роботи (підпис) Т. О. Меліхова (ініціали та прізвище)

Нормоконтроль пройдено
Нормоконтролер (підпис) Ю. С. Синиця (ініціали та прізвище)

АНОТАЦІЯ

Бачинський В. В. Удосконалення обліку та аудиту МШП на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій».

Кваліфікаційна робота для здобуття ступеня вищої освіти магістра за спеціальністю 071 – Облік і оподаткування, науковий керівник Меліхова Т. О. Запорізький національний університет. Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю. М. Потебні, кафедра обліку, аналізу, оподаткування та аудиту, 2024.

Досліджено теоретичні основи обліку та аудиту МШП на підприємстві. Показано облік МШП на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій». Проведено фінансовий аналіз ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій». Проведено аудит МШП на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій». Надано шляхи щодо удосконалення обліку та аудиту МШП на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій».

Ключові слова: ОБЛІК, АУДИТ, ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ, МАЛОЦІННІ ШВИДКОЗНОШУВАНІ ПРЕДМЕТИ, УДОСКОНАЛЕННЯ

ABSTRACT

Bachynskyi V. Improving accounting and auditing of low-value perishable items at the Scientific and Production Firm "Center of Technologies" Private Limited.

Qualification work for obtaining a higher education degree of master in the specialty 071 – Accounting and Taxation, scientific supervisor Melikhova T. O. Zaporizhzhia National University. Engineering Educational and Scientific Institute named after Yu.M. Potebnya, Department of Accounting, Analysis, Taxation and Audit, 2024.

The theoretical foundations of accounting and auditing of low-value perishable items at the enterprise are studied. Accounting of low-value perishable items at the Scientific and Production Firm "Center of Technologies" Private Limited is shown. A financial analysis of the Scientific and Production Firm "Center

of Technologies" Private Limited is carried out. An audit of low-value perishable items at the Scientific and Production Firm "Center of Technologies" Private Limited is carried out. Ways to improve accounting and auditing of low-value perishable items at the Scientific and Production Firm "Center of Technologies" Private Limited are provided.

Keywords: ACCOUNTING, AUDIT, FINANCIAL ANALYSIS, LOW-VALUE PERISHABLE ITEMS, IMPROVEMENT

ЗМІСТ

ВСТУП 7
1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ МШП НА ПІДПРИЄМСТВІ 10
1.1 Законодавчо-нормативне забезпечення обліку МШП 10
1.2 Облік МШП підприємства 21
1.3 Аудит МШП підприємства 30
2 ОБЛІК МШП ТА ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ ПП НАУКОВО-ВИРОБНИЧА ФІРМА «ЦЕНТР ТЕХНОЛОГІЙ» 42
2.1 Загальна характеристика ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» 42
2.2 Облік МШП на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» 43
2.3 Фінансовий аналіз ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» 59
3 ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ МШП НА ПП НАУКОВО-ВИРОБНИЧА ФІРМА «ЦЕНТР ТЕХНОЛОГІЙ» 70
3.1 Аудит МШП на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» 70
3.2 Шляхи щодо удосконалення обліку МШП на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» 81
3.3 Шляхи щодо удосконалення аудиту МШП на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» 83
ВИСНОВКИ 90
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ 93
ДОДАТКИ 101

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. У сучасному світі актуальним питанням стає правильність віднесення активів до малоцінних швидкозношуваних предметів (далі МШП). Це залежіть в першу чергу від терміну експлуатації і вартості активів, граничні межі треба занести до наказу про облікову політику. Спочатку при карантині, який був пов'язаний з Covid 19, МШП стали приділяти більше уваги, але часто умови віднесення до них плутають з виробничими запасами або малоцінними необоротними матеріальними активами.

Проблемними питаннями обліку та аудиту запасів займалися такі вітчизняні та зарубіжні вчені: Бутинець Ф. Ф., Давидов Г. М., Кулаковська Л. П., Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Піча Ю. В., Сахарцева І. І., Усач Б. Ф. та інші. Автори розглядають дане питання зі своєї точки зору та акцентують увагу на різних аспектах ведення обліку та аудиту запасів. Проте саме питання обліку та аудиту МШП розкрито недостатньо і потребує подальшого дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами і темами. Робота виконана відповідно до науково-дослідної теми кафедри обліку, аналізу, оподаткування та аудиту Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М. Потебні Запорізького національного університету «Теоретико-методичні та практичні підходи щодо удосконалення обліку, аналізу, оподаткування та контролю в управлінні підприємством» (державний реєстраційний номер: 0123U100372). Автором запропоновано удосконалення обліку та аудиту МШП на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій».

Мета та завдання роботи. Метою роботи є дослідження обліку та аудиту МШП та їх удосконалення на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій».

Для досягнення поставленої мети було визначено наступні завдання:

- дослідити теоретичні основи обліку та аудиту МШП на підприємстві;

- показати облік МШП на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій»;

- провести фінансовий аналіз ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій»;

- провести аудит МШП на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій»;

- надати шляхи щодо удосконалення обліку та аудиту МШП на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій».

Об'єктом дослідження є процес обліку та аудиту МШП на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій».

Предметом дослідження є існуючі підходи до ведення обліку та аудиту МШП на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій».

Інформаційною базою магістерської роботи стали законодавчі та нормативні акти України, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів, періодична література, інтернет-ресурси, а також дані обліку і звітності на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій».

Наукова новизна отриманих результатів полягає в: удосконаленні обліку та аудиту МШП на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» до найбільш важливих слід віднести:

- розроблена методика проведення аудиту МШП, яка на відміну від існуючих включає: тест внутрішнього контролю, загальний план аудиту, програму аудиту, робочі документи аудитора. Запропонована програма перевірки надасть змогу аудитору охопити всі питання щодо відображення у фінансовому та податковому обліку МШП, правильність визначення оцінки, його нарахування та списання.

- запропоновані відомості МШП, а саме: правильності визнання МШП активами, віднесення МШП до витрат, списання МШП на капітальні інвестиції або у витрати, відображення в фінансовому та податковому обліку МШП. Це прискорить розрахунки відображення в обліку, розроблені шаблони документів зменшать вірогідність помилок в обліку, необґрунтованого

оприбуткування МШП та допоможуть підприємству правильно формувати витрати при ціноутворенні в управлінському обліку.

Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості впровадження практичних рекомендацій у діяльність ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій»., що дозволить підвищити ефективність роботи підприємства (довідка про впровадження № ___ від _____).

Методи дослідження. У процесі виконання роботи використано загальнонаукові методи: абстрактно-логічний метод (метод порівняння, метод групування абсолютних, середніх, відносних величин) та балансовий метод (метод деталізації, графічний метод).

Апробація результатів дослідження. Найважливіші положення та висновки магістерської роботи доповідалися на конференції:

Бачинський В. В., Меліхова Т. О. Концептуальні основи обліку МШП. *Поліські наукові читання – 2024* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Чернігів, 27–29 листопада 2024 р.).

Основні пропозиції автора щодо обліку та аудиту МШП на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» знайшли відображення у статті:

Бачинський В. В., Меліхова Т. О., Меліхов Є. В. Удосконалення обліку та аудиту МШП з метою аналізу правильності формування витрат при ціноутворенні в управлінському обліку. *Агросвіт.* 2024. № 23 (подано до друку).

Обсяг та структура магістерської роботи. Робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Основний зміст магістерської роботи виконаний на ___ сторінках комп’ютерного тексту, в тому числі __ рисунки та ___ таблиць. Список використаних джерел складається із __ найменувань.

1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ МШП НА ПІДПРИЄМСТВІ

1.1 Законодавчо-нормативне забезпечення обліку МШП

На даний час система бухгалтерського обліку зазнала суттєвих змін стосовно всіх об'єктів обліку, однак єдиної методології з обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів і досі не створено.

Малоцінні швидкозношувані предмети (далі МШП) використовуються на підприємствах усіх форм власності. Проблема полягає в тому, що спеціалізовані первинні документи для обліку МШП обумовлено наказом Міністерства статистики «Про затвердження типових форм первинних облікових документів з обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів» від 22.05.1996 № 145 (далі – Наказ № 145) [6], але на даний час він недійсний. Тому є декілька варіантів документування обліку МШП, а саме: продовжити вести за наказом, який втратив чинність; вести за наказом, що використовують підприємства державного сектору; розробити власні форми документів [12].

Теоретико-методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про наявність та рух МШП і розкриття її у фінансовій звітності визначає Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» [5] та Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [2], НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [4]. НП(С)БО 9 «Запаси» зазначає, що малоцінні та швидкозношувані предмети - це запаси, що використовуються протягом не більше одного року або нормального операційного циклу, якщо він більше одного року [31].

У літературних джерелах можна зустріти дещо різне тлумачення малоцінних та швидкозношуваних предметів, та основні складові що входять до цього поняття залишаються незмінними (табл. 1.1).

Таблиця 1.1 – Дослідження визначення терміну «малоцінні та швидкозношувані предмети»

№	Автор, джерело	Визначення
1	Данілов О. Д., Паєнтко Т. В.	МШП – це засоби праці, які підприємство очікує використовувати менше одного року. До МШП також належать ті засоби праці, які, як очікують, використовуватимуть менше одного операційного циклу, якщо він перевищує один рік
2	М. Ф. Огійчук, В. Я. Плаксієнко, М. І Беленкова	МШП є засобами праці, але на відміну від основних засобів їх вартість включають в запаси
3	Сук Л.К.	МШП – це предмети, які використовуються не більше одного року або нормального операційного циклу, якщо він триває понад один рік. Визначення поняття «малоцінні» у стандартах немає. Підприємство самостійно визначає, які предмети в нього малоцінні і мають обліковуватися на рахунку 22

Джерело: [49]

Відповідно до НП(С)БО 9 «Запаси», малоцінні та швидкозношувані предмети визнаються активом, якщо:

- існує імовірність того, що в майбутньому підприємство отримає економічні вигоди, пов'язані з їх використанням;
- вартість МШП може бути достовірно визначена [33].

У Методичних рекомендаціях, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 10.01.2007 р.№ 2 вказані ще два критерії визнання МШП активом:

- підприємству перейшли ризики й вигоди, пов'язані з правом власності або з правом повного господарського оперативного управління на придбані (отримані) запаси;
- підприємство здійснює управління та контроль за МШП [59].

Бухгалтерський облік зобов'язаний вести всі підприємства незалежно від форм власності, розмірів, видів діяльності [60].

Законодавчо-нормативні джерела обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів наведено у таблиці 1.2.

Таблиця 1.2 – Законодавчо-нормативні джерела обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів

№	Нормативний акт	Зміст
1	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» №996-XIV ВР від 16 липня 1999р.	Цей закон визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання бухгалтерської звітності в Україні.
2	НП(С)БО 9	Визначає Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про МШП і розкриття її у фінансовій звітності. Цим положенням передбачено, що до складу запасів входять МШП, які використовуються не більше одного року або одного операційного циклу, якщо він більше року.
3	Методичні рекомендації, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 10.01.2007 р. № 2	Зазначається ще два критерії визнання МШП активом: - підприємству перейшли ризики й вигоди, пов'язані з правом власності або з правом повного господарського оперативного управління на придбані (отримані) запаси; - підприємство здійснює управління та контроль за МШП.
4	Податковий Кодекс України	Визначає податковий облік МШП
5	Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій затвердженої Наказом Міністерства фінансів України № 291 від 10.11.1999р. (із останніми змінами та доповненнями від 27.06.2013 р.)	Призначена для обліку й узагальнення інформації про наявність та рух МШП, що належать підприємству та знаходяться у складі запасів призначено рахунок 22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети». За дебетом рахунку 22 відображаються за первісною вартістю придбані (отримані) або виготовлені МШП, за кредитом - за обліковою вартістю відпуск МШП в експлуатацію із списанням на рахунки обліку витрат, а також списання нестач і втрат від псування таких предметів. Аналітичний облік МШП ведеться за видами предметів по однорідних групах, установлених, виходячи з потреб підприємства.
6	Наказ Міністерства статистики України «Про затвердження типових первинних документів з обліку сировини і матеріалів». Наказ Міністерства статистики України №193 від 21.06.96р.	Визначає перелік та форму типових первинних документів, які можуть використовуватися підприємствами при обліку МШП

Джерело: [61]

Дослідження наукових джерел з питання обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів наведено у таблиці 1.3.

Таблиця 1.3 – Дослідження наукових джерел з питання обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів

№	Джерело	Зміст дослідження
1	Кесарчук Г. С., Машика М. В.	Здійснюється огляд нормативно-правової бази з обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів. Подаються основні критерії поділу малоцінних засобів на МШП та МНМА з боку бухгалтерського та податкового обліку. Визначаються теоретичні та методичні основи обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів - їх оцінка, визнання, класифікація. Зазначаються основні первинні документи з обліку МШП та їх призначення. Подано методи оцінки вибуття малоцінних та швидкозношуваних предметів, їх переваги та недоліки. Обґрунтовано необхідність вдосконалення законодавчо–нормативної бази з обліку МШП
2	Шумило Р. Р.	Розглянуто різні підходи до розуміння понять «малоцінні та швидкозношувані предмети». Запропоновано способи покращення існуючої термінології та узагальнено алгоритм визнання їх в обліку. На підставі проведених досліджень практики обліку на різних підприємствах запропоновано схему їх класифікації
3	Іванчук Ю. В. Кравчук В. С.	Досліджено проблеми та напрямки удосконалення обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів.
4	Сажинець С. Й.	Охарактеризовано особливості порядку обліку операцій з малоцінними та швидкозношуваними предметами на підприємствах, обґрунтовано необхідність його подальшого удосконалення та висвітлено основні напрями розвитку такої облікової системи

Джерело: [52]

Основним та єдиним критерієм віднесення активів до МШП в бухгалтерському обліку є строк їх корисного використання:

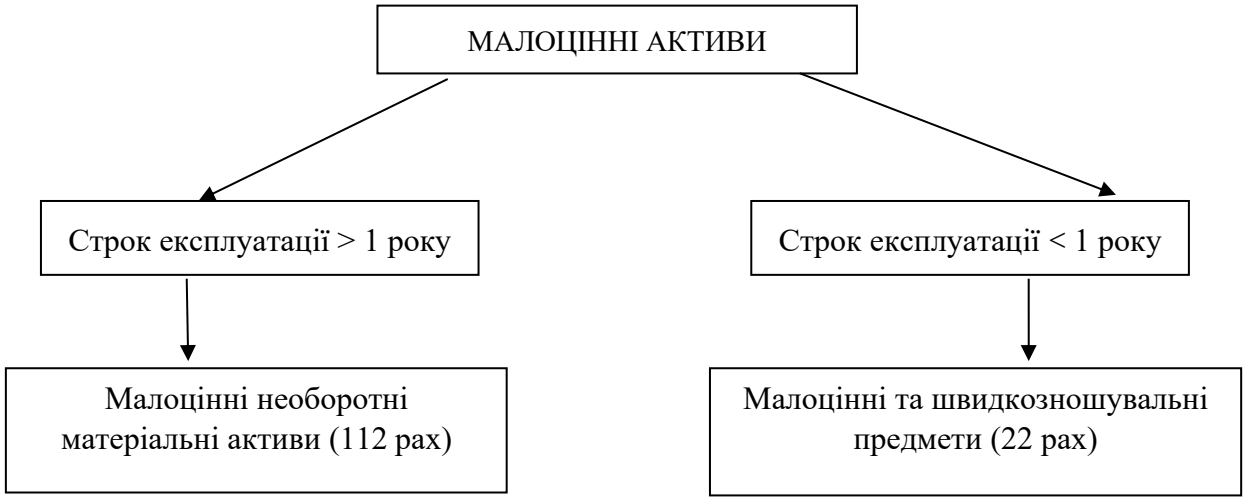

Рисунок 1.1 – Класифікація малоцінних активів в бухгалтерському обліку

В нормативних документах, що регулюють бухгалтерський облік відсутній вартісний критерій розмежування малоцінних активів на оборотні та необоротні. Тому підприємство може встановлювати вартісні ознаки предметів, що входять до МШП [13].

До первісної вартості МШП включаються всі витрати, що виникли у зв'язку з їх придбанням підприємством, а саме:

- ціна придбання за відповідно до договору з постачальником (продавцем);

- суми ввізного мита;

- транспортно-заготівельні витрати;

- інші витрати, які безпосередньо пов'язані з придбанням запасів і доведенням їх до стану придатного для використання [31].

Особливістю даного виду активу є те, що вартість малоцінних та швидкозношуваних предметів, які передані в експлуатацію, виключається зі складу активів, відносяться на відповідні рахунки витрат, тобто списуються із балансу з подальшою організацією оперативного кількісного обліку таких предметів за місцями експлуатації і відповідальними особами протягом строку їх фактичного використання [49].

До МШП можуть належати тільки ті запаси, що використовуються:

- протягом не більше одного року;
- нормального операційного циклу, якщо він більше одного року [60].

У свою чергу, НП(С)БО 1 дає визначення, що таке операційний цикл. Відповідно до п. 4, операційний цикл – проміжок часу між придбанням запасів для здійснення діяльності та отриманням коштів від реалізації виробленої з них продукції або товарів і послуг [52].

Види малоцінних та швидкозношуваних предметів наведено у таблиці 1.4.

Таблиця 1.4 – Види малоцінних та швидкозношуваних предметів

Види МШП	Підвиди та приклади МШП в обліку
інструменти	• пилки, сучкорізи, склорізи, свердла, леза для пилок, зубила, ножі тощо; • спеціальні інструменти та спеціальні пристосування для серійного і масового виробництва певних виробів або для виготовлення індивідуальних замовлень; • набір певних інструментів, який призначений для виробництва конкретного виробу тощо
господарський інвентар	• предмети конторського та господарського облаштування, столовий, кухонний та інший господарський інвентар, предмети протипожежного призначення. Наприклад, вилки, ножі, ложки, чашки в офісі, клапани для вогнегасників, клапани для термосів і т.п.; • предмети виробничого призначення, обладнання, що сприяє охороні праці, предмети технічного призначення, які не можуть бути віднесені до необоротних активів. Наприклад, респіратори, протигази, маски, гумові рукавички, наколінники, беруші; • господарські матеріали, що використовуються для поточних потреб установ, наприклад, електричні лампи, мило, щітки, швабри, віники, відра, тощо; • канцелярське приладдя, наприклад, папір, олівці, підставки для ручок, чинки для олівців, папки, діркоколи, степлери, ножиці тощо
спецоснащення	• знаряддя лову (трали, неводи, сіті тощо), троси; • смарт-картки
спецодяг	одяг для робітників або корпоративний одяг: • захисні жилети, захисні костюми, накидки, кашкети, робочі рукавиці, також спецвзуття тощо
інша малоцінка	які завгодно активи, якщо такі вони не можуть бути віднесено з тих чи інших причин до малоцінних необоротних матеріальних активів (МНМА), основних засобів (ОЗ) чи запасів*, наприклад: • бухгалтерські калькулятори; • флеш-пам’ять (флешки); • картриджі для принтерів; • павербанки; • безконтактні термометри – для перевірки температури клієнтів під час карантинних заходів; • захисні екрани для касирів – ті, які використовуватися під час карантинних заходів; • тощо

Джерело: [31]

Віднесення активу до МШП має значну перевагу, адже підприємство має можливість вибору одного із варіантів оцінки активу при його вибутті, що в свою чергу дозволяє здійснювати управління собівартістю продукції відповідно до потреб та особливостей діяльності підприємства [59].

Порівняння методів оцінки МШП наведено у таблиці 1.5.

Таблиця 1.5 – Порівняння методів оцінки МШП

№	Метод	Переваги	Недоліки
1	2	3	4
1	Ідентифікованої собівартості	- найбільш точний метод; - при застосуванні цього методу для кожної одиниці запасів використовується спеціальне маркування, яке дозволяє визначити її собівартість, т. ч. підприємство може регулювати прибуток шляхом реалізації більш дорогих або більш дешевих запасів	- трудомісткість методу; - у результаті використання цього методу однакові запаси обліковуються за різною вартістю, що не завжди зручно
2	Середньозваженої собівартості	- дає об'єктивну картину руху матеріальних цінностей на підприємстві; - при застосуванні цього методу чистий прибуток буде мати середнє значення, яке найбільш відповідає фактичному; - доцільність використання даного методу оцінки запасів також обумовлена рівномірністю їх списання, реальністю стану залишків запасів у балансі та вартості витрачених матеріальних цінностей; -метод полегшує роботу і не вимагає детального обліку руху за кожною одиницею товарів	- не приділяється увага останнім за часом цінам, а вони більш доречні в оцінці доходу й при прийнятті управлінських рішень; - у період підвищення цін метод призводить до того, що підприємства оголошують більший прибуток, ніж справедливий, у результаті чого сплачуються надлишкові кошти у вигляді податків
3	ФІФО	- метод простий у використанні та запобігає можливості маніпулювання прибутком; - залишки невикористаних матеріалів відображаються в активі балансу за цінами, які максимально наближені до реальної ринкової вартості, на дату складання звітності; - вигідно застосувати при плановому скороченні закупок матеріалів та при очікуванні падіння цін на продукцію, що виготовляється; - в період постійного зростання цін метод надає найбільш високий з можливих рівень чистого доходу	- метод призводить до заниження величини витрат, які списуються за закупівельними цінами на собівартість продукції, що реалізується; - у період зростання цін підприємства оголошують більший прибуток, ніж справжній і виплачують надлишкові кошти у вигляді прибуткових податків; - завищує фінансові результати, що в умовах інфляції призведе до зниження частки купівельної вартості та до «вимивання» оборотних коштів

Продовження таблиці 1.5

1	2	3	4
4	Нормативних витрат	- можливість поточного оперативного обліку витрат шляхом обліку відхилень від норм; - відокремлений облік змін норм, тобто контроль за здійсненням режиму економії; - укрупнення об'єктів обліку, оскільки нормативні калькуляції складають по всіх видах виробів, а відхилення враховують за групами однорідної продукції, унаслідок чого зменшується число об'єктів калькулювання; - охоплення нормативними калькуляціями значної частини витрат; - можливість рідше здійснювати інвентаризацію незавершеного виробництва	- постійний перегляд норм використання запасів, праці, виробничих потужностей та діючих цін
5	За ціною продажу	- даний метод розповсюджений у роздрібній торгівлі	- у балансі відображається продажна вартість товарів за вирахуванням нереалізованої торгової націнки, яка розраховується за допомогою середнього відсотка торгових націнок. Розрахована у такий спосіб величина досить приблизна і може відхилятися від реальної вартості товарів

Джерело: [49]

Кожен із вище зазначених методів оцінки МШП при їх вибутті має певні переваги та недоліки, тому визначити котрий із методів є найкращим неможливо. Підприємство обирає саме той метод, який би найбільше відповідав поставленим цілям діяльності. Однак, з метою правильного відображення даних у фінансовій звітності підприємства, а саме у Балансі, доцільним є застосування методу ФІФО, при якому вартість залишків запасів на кінець місяця є максимально наближеною до їх ринкової вартості, що найбільш відповідає принципу обачності в бухгалтерському обліку [60].

Облік МШП за місцем експлуатації. На складах ведеться кількісний облік МШП за їх номенклатурними номерами, аналогічний обліку матеріалів на складі. У бухгалтерії підприємства складають групувальні відомості надходження МШП таким же чином, як і групувальні відомості надходження матеріалів. Відпуск МШП в експлуатацію здійснюється на підставі вимог цехів чи відповідальних осіб. Відпуск МШП робітникам у тривале користування оформляється випискою вимоги у двох примірниках [52].

Відповідно до п.23 НП(С)БО 9, вартість малоцінних та швидкозношуваних предметів, переданих в експлуатацію, виключається зі складу активів (списується з балансу) з подальшою організацією оперативного кількісного обліку таких предметів за місцями експлуатації і відповідальними особами протягом строку їх фактичного використання [12].

Облік МШП за місцем експлуатації і на складах ведуть особи, відповідальні за їх наявність, як правило, за групами наведеними на рисунку в розрізі номенклатурних номерів [49].

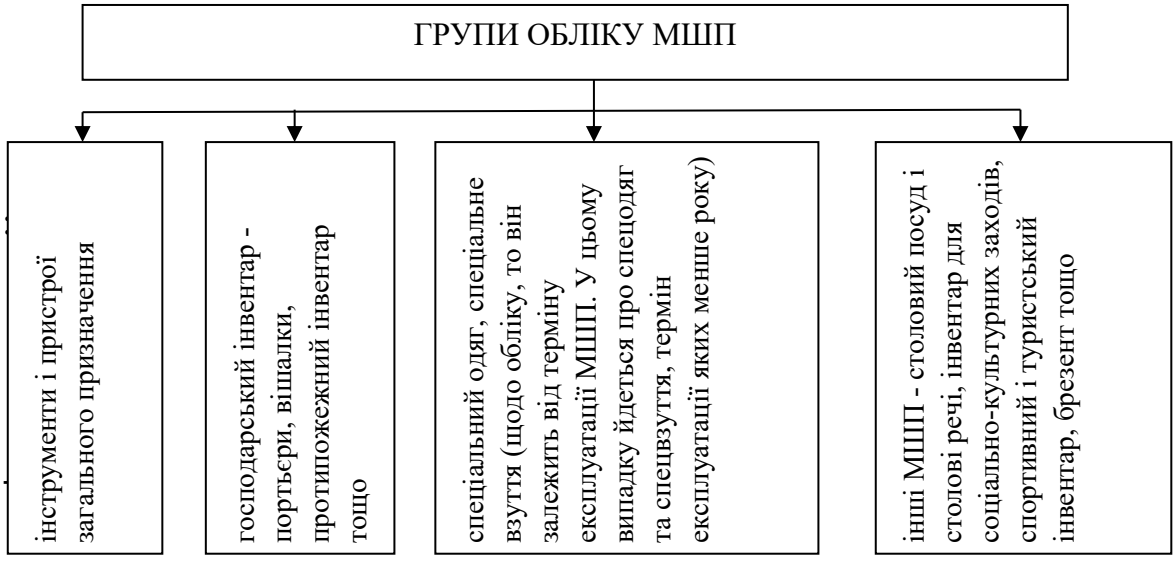

Рисунок 1.2 – Групи обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів

Джерело: [33]

У межах цих груп підприємства можуть самостійно встановлювати більш деталізоване групування МШП [31].

Інструменти і пристрої загального призначення відпускаються зі складу в підрозділи за встановленими лімітами (нормами) відпуску інструментів. При цьому можливі кілька варіантів організації обліку інструментів і пристроїв в експлуатації [49].

Перший варіант обліку передбачає порядок, за яким операції з одержання інструментів і пристроїв зі складу, повернення на склад МШП, що стали непридатними, та зношених інструментів оформляються первинними документами [52].

Оформлення операцій з передачі інструментів і пристроїв первинними документами здійснюється в такому порядку:

1) одержання інструментів і пристроїв зі складу - випискою вимог або лімітних карток;

2) повернення інструментів і пристроїв на склад - випискою накладних або записами в лімітних картках;

3) решта непридатних, зношених інструментів і пристроїв у вигляді брухту, утилю – накладними [60].

Другий варіант обліку передбачає порядок, за яким оформляються лише операції з передачі інструмента і пристроїв, що спричиняють зміни запасів МШП у відповідальних підрозділах (метод постійного запасу МШП або обмінного фонду) [31].

За таким порядком відповідальні підрозділи обмінюють на складі непридатні, зношені інструменти і пристрої на придатні штука за штуку. Такий метод не зумовлює зміну запасів інструментів у відповідальних підрозділах і тому не потребує спеціального первинного документа на обмін. Доцільний на підприємствах із добре організованою системою складського й інструментального господарства, а також належною організацією обліку і контролю [52].

Концептуальні основи обліку МШП наведено у таблиці 1.6.

Таблиця 1.6 – Концептуальні основи обліку МШП

Показник	Характеристика
1	2
Методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про запаси і розкриття її у фінансовій звітності	НП(С)БО 9 «Запаси»
Визначення	Малоцінні та швидкозношувані предмети, що використовуються протягом не більше одного року або нормального операційного циклу, якщо він більше одного року
Приклади	інструменти, господарський інвентар, спеціальне оснащення, спеціальний одяг тощо.
Рахунок 22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети»	призначено для обліку й узагальнення інформації про наявність та рух малоцінних та швидкозношуваних предметів, що належать підприємству та знаходяться у складі запасів.
За дебетом рахунку 22	відображаються за первісною вартістю придбані (отримані) або виготовлені малоцінні та швидкозношувані предмети
За кредитом рахунку 22	за обліковою вартістю їх відпуск в експлуатацію із списанням на рахунки обліку витрат, а також списання нестач і втрат від псування таких предметів
Аналітичний облік	ведеться за видами предметів по однорідних групах, установлених, виходячи з потреб підприємства.
Визначення первісної вартості	аналогічно запасам (включаємо витрати на доставку, митні платежі і т.п.)
Кількісний облік за місцями експлуатації	п. 23 НП(С)БО 9 «Запаси»
Пооб'єктний облік з присвоєнням інвентарних номерів	відсутній, але за бажанням на спецодяг тощо номери можна й поставити
Списання на витрати	при передачі у використання одразу відбувається списання на витрати (Дт 23, 91, 92, 93, 949 Кт 22)
Амортизація	відсутня
Визначення вартості при списанні	аналогічно запасам (як правило, використовується ідентифікована собівартість, тобто та вартість, за якою придбали (первісна вартість))
Первісною вартістю запасів, що придбані за плату	Собівартість запасів
Повернення МШП	визнається дохід проведенням Дт 22 Кт 716, де використовується субрахунок 716 «Відшкодування раніше списаних активів», а як вартість МШП – чиста реалізаційна вартість (= ринкова вартість без витрат на можливу реалізацію таких активів) (п. 4 НП(С)БО 9)

Продовження таблиці 1.6

1	2
Договори матеріальної відповідальності з особами, яким видано	не потрібні
Відображення у фінансовій звітності	як запаси (або додатково вписуваний рядок «виробничі запаси»)
Стаття запаси Балансу	Рядок 1100

Джерело: [31]

1.2 Облік МШП підприємства

Для правильної організації обліку МШП необхідно:

- забезпечити умови для нормального їх збереження на складах і функціонування в експлуатації;

- розміщати МШП у місцях їх збереження й експлуатації таким чином, щоб мати можливість швидко їх приймати, відпускати і перевіряти наявність;

- установити коло осіб, на яких покладається відповідальність за приймання, збереження і відпуск МШП, за правильне і своєчасне оформлення цих операцій;

- укладати з відповідальними особами письмові договори про матеріальну відповідальність [64].

Аналітичний облік малоцінних та швидкозношуваних предметів може будуватися [34]:

- за відповідними субрахунками;

- за місцезнаходженням і матеріально відповідальними особами;

- за окремими предметами, що належать до складу кожної групи малоцінних та швидкозношуваних предметів [20].

Підставою для бухгалтерського обліку господарських операцій є первинні документи, які фіксують факти здійснення господарських операцій. Первинні документи повинні бути складені під час здійснення господарської операції, а якщо це неможливо – безпосередньо після її закінчення. Для контролю та впорядкування оброблення даних на підставі первинних

документів можуть складатися зведені облікові документи. При веденні аналітичного обліку надходження, передачі МШП в експлуатацію, обліку в експлуатації слід використовувати первинні документи, форми яких затверджено Наказом №145 [37].

Для аналітичного обліку МШП використовуються форми, які наведено в таблиці 1.7.

Таблиця 1.7 – Первинні документи з обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів

№	Форма	Назва форми	Призначення
1	2	3	4
1	МШ-1	«Відомість на поповнення (вилучення) постійного запасу інструментів (пристроїв)»	Використовується для обліку зміни запасу повернення (вилучення) інструментів на тих підприємствах, де постійного запасу облік ведеться за принципом встановлення інструментів (пристроїв) постійного обмінного фонду. Відомість складається при необхідності заміни постійного запасу інструментів, на підставі її даних вносяться зміни до карток складського обліку матеріалів (ф. № М-12)
2	МШ-2	«Картка обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів»	Використовується для обліку МШП, які були видані під розписку працівнику для тривалого користування. Заповнюється на кожного працівника, який одержав МШП.
3	МШ-3	«Замовлення на ремонт або заточування інструментів (пристроїв)»	Застосовуються для обліку інструментів (пристроїв), які передаються на заточування або ремонт. Характерна для тих підприємств, де заточування та ремонт проводяться в централізованому порядку
4	МШ-4	«Акт вибуття малоцінних та швидкозношуваних предметів»	Застосовується для обліку зіпсованих і малоцінних та втрачених МШП. При пред'явленні працівником акту вибуття замість непридатного чи втраченого предмета йому видається придатний, що записується в формі МШ-2 «Картка обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів»
5	МШ-5	«Акт на списання інструментів (пристроїв) та обмін їх на придатні»	Застосовується для оформлення списання інструментів (пристроїв), що стали непридатними, та їх обмін на придатні та обміну їх на придатні на тих підприємствах, де облік ведеться за принципом встановлення постійного обмінного фонду. Складається на підставі актів вибуття (ф. № МШ-4). Виданий інструмент (пристрій) в порядку обміну за актами в картці обліку матеріалів (ф. № М-12) не відображається

Продовження таблиці 1.7

1	2	3	4
6	МШ-6	«Особова картка №____ обліку спецодягу, спецвзуття та запобіжних пристроїв»	Використовується для обліку спецодягу, спецвзуття та запобіжних засобів, які видаються працівникам підприємства для індивідуального користування
7	МШ-7	«Відомість обліку видачі (повернення) спецодягу, спецвзуття та запобіжних пристроїв»	Застосовується для обліку видачі спецодягу, спецвзуття працівникам підприємства в індивідуальне користування за встановленими нормами, а також для обліку приймання від працівників спецодягу, спецвзуття на прання, дезінфекцію, ремонт та зберігання. Форма заповнюється окремо на видачу і повернення спецодягу, спецвзуття та запобіжних засобів
8	МШ-8	«Акт на списання малоцінних та швидкозношуваних предметів»	Застосовується для оформлення списання морально застарілих, зношених і непридатних для подальшого використання інструментів (пристроїв), спецодягу, спецвзуття, запобіжних засобів по закінченню строку носіння, інших малоцінних та швидкозношуваних предметів і здавання їх до комор для утилю. Акт складається на підставі разових актів вибуття (ф.№МШ-4)

Джерело: [27]

Первинні та зведені облікові документи можуть бути складені на паперових або машинних носіях і повинні мати такі обов'язкові реквізити:

- назву документа (форми);
- дату і місце складання;
- назву підприємства, від імені якого складено документ;
- зміст та обсяг господарської операції, одиницю виміру господарської операції;
- посади осіб, відповідальних за здійснення господарської операції і правильність її оформлення;
- особистий підпис або інші дані, що дають змогу ідентифікувати особу, яка брала участь у здійсненні господарської операції [64].

Відповідно до Наказу №145 МШ-6 «Особова картка №____ обліку спецодягу, спецвзуття та запобіжних пристроїв», у ній необхідно зазначити прізвище, ім'я та по батькові працівника, якому видаються МШП такого виду,

його табельний номер, цех, дільницю, відділ, професію та посаду працівника, дату прийняття на роботу чи дату зміни професії (посади). Також можуть бути подані дані про його стать, зріст, розмір одягу (взуття, головного убору). На зворотному боці форми МШ-6 зазначається видача та повернення спецодягу, спецвзуття та запобіжних пристроїв. Підписує таку особову картку начальник, бухгалтер, інженер з охорони праці та техніки безпеки або начальник цеху [51].

Дані з первинних документів МШП узагальнюються в оборотних відомостях аналітичного та синтетичного обліку для отримання зведених показників [23].

Первинні документи з обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів наведено у таблиці 1.8

Таблиця 1.8 – Первинні документи з обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів

Шляхи надходження або вибуття	Всі МШП, крім спецодягу, спецвзуття та запобіжних засобів	Спецодяг, спецвзуття, запобіжні засоби	Пояснення
1	2	3	4
надходження	накладна, чек тощо		факт придбання МШП
	прибутковий ордер М-4, картка складського обліку М-12		при організації складського обліку МШП
видача МШП	картка обліку МШП (МШ-2)	особова картка обліку спецодягу, спецвзуття та запобіжних засобів (МШ-6)	МШ-4 для видачі під розписку працівникам (1 прим)
			МШ-6 для видачі МШП під розписку для тривалого користування (1 прим)
		відомість обліку видачі (повернення) спецодягу, спецвзуття та запобіжних засобів (МШ-7)	МШ-7 для видачі працівнику в індивідуальне користування спецодягу, спецвзуття, запобіжних засобів по нормам (2 прим., один комірнику, інший – бухгалтерії).
	накладна на внутрішнє переміщення (М-11) чи інша внутрішня накладна, складена в довільній формі		передача МШП між підрозділами тощо

Продовження таблиці 1.8

1	2	3	4
списання МШП	акт вибуття МШП (МШ-4)		причина списання МШП: поломка, втрата (1 або 2 прим., один на дільниці, а інший – бухгалтерії); після Акту МШ-4 складається ще й Акт МШ-8
	акт на списання МШП (МШ-8)		причина списання: моральна застарілість, зношеність, непридатність для подальшого використання, здавання до комори утилізації; складається на основі рішення зібраної комісії

Джерело: [56]

Первісною вартістю запасів, одержаних підприємством безоплатно, визнається їх справедлива вартість [18].

Первісна вартість одиниці запасів, придбаних у результаті обміну на подібні запаси, дорівнює балансовій вартості переданих запасів. Якщо балансова вартість переданих запасів перевищує їх справедливу вартість, то первісною вартістю отриманих запасів є їх справедлива вартість. Різниця між балансовою і справедливою вартістю переданих запасів включається до складу витрат звітного періоду [43].

Первісна вартість запасів, придбаних в обмін (або частковий обмін) на неподібні запаси, дорівнює справедливій вартості переданих запасів, збільшеній (зменшеній) на суму грошових коштів чи їх еквівалентів, що була передана (отримана) в процесі обміну [44].

Вартість переданих в експлуатацію МШП виключається зі складу активів (списується з балансу на витрати) з подальшою організацією оперативного кількісного обліку таких предметів за місцями експлуатації та за відповідальними особами протягом терміну їх фактичного використання [66].

Відображення господарських операцій з малоцінними та швидкозношуваними предметами на рахунках бухгалтерського обліку наведено в таблиці 1.9.

Таблиця 1.9 – Відображення господарських операцій з малоцінними та швидкозношуваними предметами на рахунках бухгалтерського обліку

№	Зміст господарських операцій	Дебет	Кредит	Примітки
1	Придбання МШП за плату у постачальника	22	631	Сума без урахування ПДВ
2	відображено суму ПДВ, не підтверджену ПН	644/1	631	Сума ПДВ
3	Відображено ПК (на підставі зареєстрованої ПН)	641/ПДВ	644/1	Сума ПДВ
4	Здійснено оплату одержаних МШП	631	311	Вартість МШП з урахуванням ПДВ згідно з договором
5	Одержано МШП як внесок до статутного фонду	22	46	Відображається сума відповідно до статутних документів
6	Збільшено статутний капітал на суму одержаних МШП	46	40	Відображається сума відповідно до статутних документів
7	Відображення суми безоплатно одержаних МШП	22	745	Відображається вартість МШП за справедливою вартістю
8	Відображення суми МШП, виявлених у результаті інвентаризації	22	719	Відображається вартість МШП за справедливою вартістю або за вартістю аналогічних МШП
9	Вибуття МШП для виробництва продукції	23	22	Вартість МШП, за якою здійснюється вибуття
10	Вибуття МШП для загальногосподарських потреб	91	22	Вартість МШП, за якою здійснюється вибуття
11	Вибуття МШП для капітального будівництва	15	22	Вартість МШП, за якою здійснюється вибуття
12	Вибуття МШП для забезпечення збуту продукції	93	22	Вартість МШП, за якою здійснюється вибуття

Джерело: [55]

Облік малоцінних та швидкозношуваних предметів наведено у таблиці 1.10.

Таблиця 1.10 – Облік малоцінних та швидкозношуваних предметів

№	Господарська операція	Первинні документи	Дебет	Кредит
1	2	3	4	5
1	Оприбуткування канцелярських товарів	накладна	22	631
2	Оприбутковані канцелярські товари, які придбані підзвітною особою та надано авансовий звіт	накладна, авансовий звіт	22	372

Продовження таблиці 1.10

1	2	3	4	5
3	Видано канцелярські товари в бухгалтерію	картка обліку МШ-2 або розроблена книга оперативного обліку МШП	92	22
4	Видані захисні маски та екрани касирам, охороні та продавцям-консультантам магазину		93	22
6	Повернення інструментів працівнику при звільненні (спецодяг тощо), який було оприбутковано за ринковою вартістю використаного інструменту	картка обліку МШ-2 або розроблена книга оперативного обліку МШП, довідка бухгалтерії	22	716
7	Виявлена нестача інструменту при інвентаризації до його передачі в експлуатацію	інвентаризаційний опис, протокол комісії, акти МШ-4, МШ-8	947	22

Джерело: [22]

Повернення неякісного інструмента (МШП) наведено у таблиці 1.11.

Таблиця 1.11 – Повернення неякісного інструмента (МШП)

№ з/п	Зміст господарської операції	Бухгалтерський облік	
		Дебет	Кредит
	Купівля		
1	Отримано інструмент (дриль) від продавця (відображено суму ПДВ, не підтверджену ПН)	22	631
		644/1	631
2	Відображено ПК (на підставі зареєстрованої ПН)	641/ПДВ	644/1
3	Перераховано плату за інструмент продавцю	631	311
4	Передано інструмент в експлуатацію (до меблевого цеху)	91	22
	Повернення		
1	Повернено неякісний інструмент продавцю (визнано прибутки зважаючи на колишнє відображення витрат)	377	719
2	Відкориговано раніше відображений ПК з ПДВ (у періоді повернення інструмента)	377	644/1
		641/ПДВ	644/1
3	Отримано гроші за інструмент від продавця	311	377

Джерело: [42]

Надходження МШП в бухгалтерському обліку підприємства наведено у таблиці 1.12.

Таблиця 1.12 – Надходження МШП в бухгалтерському обліку підприємства

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	Оприбутковано флеш-накопичувач	22	631
2	Відображено суму ПДВ (до отримання зареєстрованої ПН в ЄРПН)	644/1	631
3	Відображено податковий кредит з ПДВ (отримано ПН, зареєстровану в ЄРПН)	641/ПДВ	644/1
4	Перераховано оплату постачальнику	631	311
5	Передано в експлуатацію флеш-накопичувач	92	22

Джерело: [26]

Облік МШП на складах та в місцях експлуатації наведений в таблиці 1.13.

Таблиця 1.13 – Облік МШП на складах та в місцях експлуатації

№	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит
1	Надійшли від постачальника МШП і оприбутковані на склад	22	63
2	Витрати на доставку, розвантаження МШП власними силами	22	23, 66, 65
3	Придбані МШП підзвітними особами (згідно з авансовим звітом)	22	372
4	Відображено суму ПДВ, не підтверджену ПН	644/1	631
5	Відображено ПК (на підставі зареєстрованої ПН)	641/ПДВ	644/1
6	Оприбутковані МШП власного виробництва, призначені для власного використання	22	23
7	Дооцінка МШП	22	423
8	Повернені підзвітній особі кошти за придбані МШП	372	30
9	Надійшли МШП від засновників у рахунок внеску до статутного капіталу створюваного підприємства	22	46
10	Списання вартості МШП на підготовку й освоєння виробництва	39	22
11	Відпуск МШП, термін експлуатації яких менше року, списується на витрати в момент передавання їх в експлуатацію	23, 91, 92, 941, 949, 93, 24, 15	22
12	Витрати МШП, пов'язані з відвантаженням готової продукції вартість нестач і втрат МШП, встановлена під час звільнення матеріально відповідальної особи або під час інвентаризації	93 375	22 22
13	Списання МШП, термін експлуатації яких менше року	23	22

Джерело: [65]

Відображення в обліку витрат на придбання канцтоварів та іншого

офісного приладдя наведено в таблиці 1.14.

Таблиця 1.14 – Відображення в обліку витрат на придбання канцтоварів та іншого офісного приладдя

№ з/п	Зміст господарської операції	Бухгалтерський облік	
		Дебет	Кредит
	Придбання канцтоварів та іншого офісного приладдя		
1	Видано працівнику готівкові кошти під звіт	372	301
2	Оприбутковано товари, придбані підзвітною особою:		
	– ручки кулькові Pilot BPS-GP-F 0.7	22	372
	– сегрегатори АРХІВО А4/50 ламіновані	22	372
	– диски Verbatim CD-R 700Mb 52x	209	372
	– батареї Energizer BASE LR03	22	372
3	Відображено суму ПДВ, не підтверджену ПН	644/1	372
	Відображено ПК (на підставі зареєстрованої ПН)	641/ПДВ	644/1
4	Повернено до каси підприємства залишок невикористаних коштів	301	372
	Передача канцтоварів та іншого офісного приладдя в експлуатацію		
1	Передано в експлуатацію:		
	– ручки кулькові Pilot BPS-GP-F 0.7	92	22
	– сегрегатори АРХІВО А4/50 ламіновані	92	22
	– диски Verbatim CD-R 700Mb 52x	92	209
	– батареї Energizer BASE LR03	92	22
2	Відображено в позабалансовому обліку суму нарахованої амортизації набору настільного, що обліковується як МНМА	09	–
3	Віднесено на фінансовий результат витрати на придбання канцтоварів та іншого офісного приладдя, уключені до складу адміністративних витрат	791	92

Джерело: [28]

Вартість переданих в експлуатацію МШП виключається зі складу активів (списується з балансу на витрати) з подальшою організацією оперативного кількісного обліку таких предметів за місцями експлуатації та за відповідальними особами протягом терміну їх фактичного використання [24].

1.3 Аудит МШП підприємства

Малоцінні та швидкозношувані предмети займають особливе місце не лише у складі майна підприємства, особливе місце їм належить у структурі витрат, оскільки МШП, як складова виробничих запасів, є основною складовою під час формування собівартості готової продукції. Через те, що вони є основою ефективного, постійного виробничого процесу, контроль за правильним оформленням в бухгалтерському обліку, надходженням та списанням МШП є важливим для кожного підприємства. Стан, формування й використання запасів – це визначальний чинник забезпечення конкурентоспроможності на ринку виробленої продукції. Саме тому виникає потреба в проведенні аудиторської перевірки [25].

Законодавчо-нормативні джерела аудиту малоцінних та швидкозношуваних предметів наведено у таблиці 1.15.

Таблиця 1.15 – Законодавчо-нормативні джерела аудиту малоцінних та швидкозношуваних предметів

№	Нормативний акт	Зміст
1	Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» [1]	Визначає правові засади здійснення аудиторської діяльності в Україні і спрямований на створення системи незалежного фінансового контролю з метою захисту інтересів користувачів фінансової та іншої економічної інформації. Надає методичні рекомендації про застосування регістрів бухгалтерського обліку з обліку виробничих запасів.
2	Міжнародні стандарти аудиту	Встановлюють правила організації і методики проведення аудиту малоцінних та швидкозношуваних предметів

Джерело: [39]

Дослідженню питання організаційно-методичного забезпечення аудиту МШП, як самостійної одиниці, так і у складі виробничих запасів, приділяється достатньо уваги в періодичній літературі (табл. 1.16)

Таблиця 1.16 – Дослідження аудиту МШП

№	Джерело	Зміст дослідження
1	Фабіянська В.Ю., Пацар О.Г.	всебічно досліджено організація і методика аудиту МШП. Розкрито економічну сутність запасів відповідно до НП(С)БО 9 «Запаси». Запропоновано завдання, які допоможуть аудитору досягти поставлених цілей. Висвітлено методичні складові облікової політики, щодо МШП підприємства. У ході дослідження розроблено анкету облікової політики МШП, цінність якої полягає у тому, що її використання дасть змогу аудитору найбільш точно та у короткі строки оцінити систему бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю щодо МШП підприємства, а також з'ясувати, чи існують порушення у дотриманні положень наказу про облікову політику в частині відображення МШП в обліку та звітності. Запропоновано алгоритм проведення аудиту МШП, методи аудиторської перевірки та перелік аудиторських процедур.
2	Макаренко А.П., Ярданова Т.Г.	Авторами статті обґрунтовано необхідність розробки програми аудиту виробничих запасів (у т.ч. МШП) та запропоновано методику його проведення, програму перевірки та робочі документи аудитора.
3	Скрипник М.І., Григоревська О.О., Радіонова Н.Й.	У роботі використані методи конкретизації, тестування, аналіз, синтез, узагальнення покладені в основу вдосконалення організаційних і методичних положень аудиту виробничих запасів на підприємстві. Сформульовано мету, завдання, джерела інформації та основні методи, які використовуються при аудиті виробничих запасів. Розглянуто основні етапи організації аудиту виробничих запасів та методологію його проведення. Визначено алгоритм аудиту виробничих запасів. Наведено основні робочі документи аудитора щодо аудиту виробничих запасів: тест внутрішнього контролю виробничих запасів, план аудиту виробничих запасів, програму аудиту виробничих запасів, порівняльну відомість результатів інвентаризації виробничих запасів. Ці документи, в свою чергу, забезпечать підвищення рівня контролю та покращання аудиту операцій з виробничими запасами. Визначено типові помилки, що виникають під час здійснення операцій з виробничими запасами, які можна уникнути користуючись розробленим планом, програмою та робочими документи аудитора, які використовуються з метою проведення аудиту виробничих запасів.

Джерело: [48]

Метою аудиту малоцінних та швидкозношуваних предметів є висловлення аудитором думки про те, чи відповідає фінансова інформація щодо руху та залишків малоцінних та швидкозношуваних предметів в усіх суттєвих аспектах концептуальній основі бухгалтерського обліку та фінансової звітності [50].

Завдання аудиту малоцінних та швидкозношуваних предметів [35]:

- перевірка правильності визнання малоцінних та швидкозношуваних предметів активами суб'єкта господарювання;

- перевірки відповідності чинному законодавству методів формування первісної вартості та оцінки малоцінних та швидкозношуваних предметів при їх використанні, списання та відображення в фінансовій звітності;

- оцінка внутрішнього контролю за обліком малоцінних та швидкозношуваних предметів;

- перевірка правильності, своєчасності, достовірності документального відображення операцій з малоцінних та швидкозношуваних предметів;

- перевірка правильності формування собівартості продукції (робіт, послуг) за об'єктами калькулюваннями витрат;

- визначення правильності синтетичного та аналітичного обліку витрат на виробництво та реалізацію продукції (робіт, послуг), які включаються до собівартості;

- оцінка повноти, достовірності, існування малоцінних та швидкозношуваних предметів в усіх суттєвих аспектах відповідно концептуальній основі бухгалтерського обліку та фінансової звітності [29].

Предметом аудиту операцій з малоцінними та швидкозношуваними предметами є господарські процеси та операції, пов'язані з наявністю, рухом і використанням малоцінних та швидкозношуваних предметів, а також відносин, що виникають при цьому на підприємстві та за його межами [47].

Об'єктами аудиту операцій з малоцінними та швидкозношуваними предметами є:

а) елементи облікової політики, а саме:

- перелік витрат, що не включаються до первісної вартості малоцінних та швидкозношуваних предметів;

- порядок відображення в обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів, що не принесуть підприємству економічної вигоди в майбутньому;

- метод оцінки та списання малоцінних та швидкозношуваних предметів;

- порядок визначення первісної вартості малоцінних та швидкозношуваних предметів, виготовлених власними силами;

- порядок списання вартості малоцінних та швидкозношуваних предметів при їх передачі в експлуатацію;

- порядок відображення інформації про малоцінні та швидкозношувані предмети в фінансовій звітності та примітках до фінансової звітності [36].

Методи аудиту малоцінних та швидкозношуваних предметів [53]:

1.Фактичний контроль. Аудит операцій з малоцінними та швидкозношуваними предметами слід розпочинати з інвентаризації, що дає змогу виявити недостачі або лишки малоцінних та швидкозношуваних предметів, правопорушення, якщо такі мають місце.

2. Документальний контроль. Після перевірки фактичної наявності МШП аудитор розпочинає документальну перевірку в послідовності:

- перевірка повноти оприбуткування малоцінних та швидкозношуваних предметів та наявності документів, які підтверджують їх придбання;

- перевірка організації контролю за зберіганням і використанням довіреностей;

- вивчення організації контролю за погашенням довіреностей;

- перевірка правильності відпуску (списання) малоцінних та швидкозношуваних предметів;

- перевірка законності списання малоцінних та швидкозношуваних предметів при втратах;

- перевірка фактів псування малоцінних та швидкозношуваних предметів;

- перевірка правильності встановлення лімітів з відпуску малоцінних та швидкозношуваних предметів та дотримання їх виконання;

- перевірка достовірності відображення руху малоцінних та швидкозношуваних предметів в бухгалтерському обліку;

- вивчення операцій з руху малоцінних та швидкозношуваних предметів;

- перевірка правильності оцінки (згідно облікової політики) малоцінних та швидкозношуваних предметів при надходженні, придбанні;

- перевірка своєчасності пред'явлення претензій за якістю та кількістю малоцінних та швидкозношуваних предметів та за кількістю виконаних робіт та наданих послуг;

- дослідження стану матеріальної відповідальності за шкоду, заподіяну підприємству;

- перевірка інформації про малоцінні та швидкозношувані предмети, що відображена в фінансовій звітності та її відповідність концептуальній основі бухгалтерського обліку та фінансової звітності [58].

Програма внутрішнього аудиту малоцінних та швидкозношуваних предметів наведено в табл. 1.17 [30].

Таблиця 1.17 – Типова програма внутрішнього аудиту малоцінних та швидкозношуваних предметів

№	Перелік аудиторських процедур	Виконавець	Термін перевірки	Примі-тки
1	2	3	4	5
1	Оцінка внутрішнього контролю, організації обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів	П.І.Б.	дд.мм.рр	
2	Перевірка фактичної наявності малоцінних та швидкозношуваних предметів	П.І.Б.	дд.мм.рр	
3	Перевірка повноти оприбуткування малоцінних та швидкозношуваних предметів, формування первісної вартості малоцінних та швидкозношуваних предметів в залежності від шляхів їх надходження	П.І.Б.	дд.мм.рр	
4	Перевірка правильності оформлення надходження та списання малоцінних та швидкозношуваних предметів	П.І.Б.	дд.мм.рр	

Продовження таблиці 1.17

1	2	3	4	5
5	Перевірка організації контролю за зберіганням, використанням і погашенням довіреностей	П.І.Б.	дд.мм.рр	
6	Перевірка законності списання малоцінних та швидкозношуваних предметів при втратах	П.І.Б.	дд.мм.рр	
7	Перевірка дотримання лімітів по відпуску малоцінних та швидкозношуваних предметів у виробництво	П.І.Б.	дд.мм.рр	
8	Перевірка своєчасності пред'явлення претензій за якістю та кількістю малоцінних та швидкозношуваних предметів	П.І.Б.	дд.мм.рр	
9	Перевірка організації документообігу по операціям з малоцінними та швидкозношуваними предметами	П.І.Б.	дд.мм.рр	
10	Перевірка відповідності даних аналітичного обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів даним синтетичного обліку	П.І.Б.	дд.мм.рр	
11	Перевірка відповідності порядку визнання та первісної оцінки відповідно НП(С)БО 9 «Запаси»	П.І.Б.	дд.мм.рр	
12	Перевірка незмінності визначених методів оцінки вибуття запасів протягом звітного періоду	П.І.Б.	дд.мм.рр	
13	Перевірки правильності оцінки малоцінних та швидкозношуваних предметів на дату балансу відповідно наказу про облікову політику та НП(С)БО 9 «Запаси»	П.І.Б.	дд.мм.рр	
14	Перевірка достовірності відображення руху малоцінних та швидкозношуваних предметів в бухгалтерському обліку.	П.І.Б.	дд.мм.рр	

Джерело: [30]

В результаті проведених аудиторських процедур аудитор складає робочі документи аудитора, в яких фіксує вся виявлені розбіжності [40].

Після виявлення розбіжностей аудитору необхідно з'ясувати причину розбіжностей з бухгалтером. Якщо помилка в арифметичному підрахунку, аудитор пропонує бухгалтерові виправити помилку до складання аудиторського звіту. Якщо розбіжності виникли внаслідок дії облікових процедур, необхідно визначити обґрунтованість дій бухгалтера та управлінського персоналу щодо чинності цих дій [45].

Аналіз та обговорення з управлінським персоналом ситуації повинні найти згоду в правомірності дій бухгалтера. Аудитор або дає згоду на облікові процедури бухгалтера та виправляє свої попередні результати перевірки, якщо аудитор не погоджується з управлінським рішенням, тоді аудитор приймає рішення про висловлення думки іншої ніж безумовно позитивної про достовірність відображення інформації про матеріали в аудиторському висновку [46].

Приклади застосування тестів підтвердження у відповідності із поставленими завданнями для малоцінних та швидкозношуваних предметів наведено в таблиці 1.18.

Таблиця 1.18 – Варіанти застосування тестів підтвердження у відповідності із поставленими завданнями для малоцінних та швидкозношуваних предметів

Загальні завдання аудиту	Конкретні завдання	Приклад тестів підтвердження
1	2	3
Реальність існування	МШП, відображені у статті балансу Виробничі запаси, дійсно існують	Спостереження за здійсненням інвентаризації МШП Отримання підтверджень щодо МШП, розташованих за межами підприємства (МШП у дорозі, на відповідальному зберіганні, у заставі тощо)
Повнота обліку	Кількісна перевірка МШП за місцями зберігання, списаних на виробництво чи інші потреби	Спостереження за інвентаризацією Кількісний аналіз рівняння: МШП на кінець року – МШП на початок року + надходження – витрати (1) Перевірка віднесення операцій з МШП до даного звітного періоду (тести відсічення)
	Кількісна перевірка МШП, що знаходяться за межами підприємства	Отримання підтвердження щодо кількості МШП, розташованих за межами підприємства Аналіз рівняння (1) щодо МШП, розташованих за межами підприємства Перевірка віднесення операцій із МШП до даного звітного періоду (тести відсічення)
Права і зобов язання	Право власності підприємства на МШП	Спостереження за інвентаризацією (МШП на відповідальному зберіганні, тощо) Підтвердження щодо МШП, розташованих за межами підприємства Перевірка договорів постачання, платіжних документів, документів на оприбуткування

Продовження таблиці 1.18

1	2	3
	МШП не включають найменування, які не належать підприємству	Перевірка договорів постачання, платіжних документів, документів на оприбуткування Перевірка правильності врахування переходу власності на МШП протягом звітного періоду (тести відсічення)
Оцінка	МШП оцінені за фактичною собівартістю	Перевірка правильності визначення фактичної собівартості МШП, отриманих від постачальника; як давальницька сировина: від ліквідації; з переробки; власного виготовлення тощо
	Своєчасність і правильність до оцінки МШП	Перевірка правильності проведенні до оцінки МШП
	Оцінка нестач (збитків від псування запасів)	Перевірка правильності списання нестач: за рахунок підприємства, за рахунок винної особи, за рахунок постачальників, підрядників (у т.ч. транспортних організацій)
Відображення в обліку	МШП, що належать підприємству, правильно представлені як поточні активи	Перевірка правильності віднесення МШП на рахунки обліку МШП відповідно класифікації НП(С)БО 9 «Запаси»
	МШП, що не належать підприємству, обліковують поза балансом	Правильність віднесення МШП до позабалансових рахунків

Джерело: [30]

Під час проведення аудиту МШП застосовуються ті самі процедури й методи, що й під час аудиту матеріальних цінностей [46].

Джерела інформації МШП такі: первинні документи, рахунки-фактури, накладні, залізничні накладні, товарно-транспортні накладні, а також відповідні форми:

-МШ-2 «Картка обліку малоцінних і швидкозношуваних предметів»;

- МШ-4 «Акт вибуття малоцінних і швидкозношуваних предметів»;

-МШ-5 «Акт на списання інструментів (пристосування) та обмін їх на придатні»;

- МШ-7 «Відомість обліку видачі (проведення) спецодягу, спецвзуття і запобіжного пристосування»;

- МШ-8 «Акт на списання малоцінних і швидкозношуваних предметів» [53].

Згідно з п. 7 НП(С)БО 9 «Запаси» одиницею бухгалтерського обліку МШП є їх найменування, або вид, а відповідно до п. 8 НП(С)БО 9 придбані (отримані) або виготовлені МШП зараховуються на баланс підприємства за первісною вартістю. Первісна вартість МШП, придбаних за плату – це їх собівартість, а якщо вони виготовлені власними силами підприємства – це собівартість їх виробництва, яка визначається згідно з НП(С)БО 16 «Витрати» [46].

Аудит МШП проводиться в кілька етапів. Спочатку аудитор перевіряє правильність організації обліку МШП; своєчасність складення первинних документів, дотримання правил під час приймання МШП на склад і відпуску їх в експлуатацію. На наступному етапі аудиту перевіряються віднесення придбаних предметів та засобів до МШП за критеріями, установленими законодавчими актами. Далі ретельно перевіряються правильність списання та облік списання МШП [29].

Аудитору необхідно з'ясувати виконання статті 10 Закону України «Про бухгалтерській облік та фінансову звітність в Україні», якою передбачено, що підприємства для забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку і фінансової звітності зобов'язані провести інвентаризацію активів і зобов'язань. Тому інвентаризації підлягають усі існуючі МШП (тобто не списані з обліку) як на складі, так і ті, що обліковуються кількісно в експлуатації. Необхідно встановити достовірність відображення результатів інвентаризації МШП в обліку, якщо виявлена недостача, то їх необхідно відображати відповідно до п. 27 НП(С)БО 9 «Запаси», зокрема вартість повністю витрачених (зіпсованих або тих, яких не вистачає) МШП списується на витрати звітного періоду, і до прийняття рішень про конкретних винних осіб зазначена вартість відображається в балансовому обліку [36].

Відображаючи в бухгалтерському обліку МШП, аудитор повинен керуватися відповідним положенням (стандартом), а також планом рахунків та інструктивними документами. Аудит установлює відповідність

синтетичного обліку й аналітичного. Нестача МШП, що перебувають на складі, виявлена під час інвентаризації, відображається у такий спосіб [48]:

- Д-т 947, К-т 22, віднесена на витрати поточного періоду сума ПДВ на вартість МШП, яких бракує, Д-т 949, К-т 641;

- віднесені на фінансовий результат (недостача МШП: Д-т 791, К-т 947; віднесена сума недостачі МШП на конкретну особу: Д-т 375, К-т 716) й одночасно Д-т 716, К-т 641 на суму ПДВ, пов'язану з відшкодуванням винною особою [50].

Сума недостачі погашена винною особою через:

-утримання (за заявою) із заробітної плати: Д-т 661, К-т 375;

-внесення грошових коштів до каси підприємства: Д-т 301, К-т 375 [30].

Типові помилки під час здійснення операцій з малоцінними та швидкозношуваними предметами:

- незадовільна організація складського господарства та зберігання цінностей;

- невиконання завдань щодо заготівлі матеріалів;

-придбання непотрібних матеріалів, наявність на складі матеріалів, що псуються;

-завищення собівартості заготовлених матеріалів;

-порушення правил приймання вантажів, неправильне визначення та оформлення нестачі;

-неповне оприбуткування запасів, що надійшли;

-необґрунтовані претензії до постачальників;

-нераціональне витрачання матеріалів на виробництво, порушення норм та лімітів відпуску;

-відпуск дефіцитних товарів під виглядом надлишкових на сторону;

-порушення порядку проведення інвентаризації;

-нестача, надлишок, присвоєння матеріальних цінностей;

-помилки та підробки в документах;

-підміна нових матеріалів старими;

- відпуск цінностей за заниженими цінами;

-незадовільне ведення бухгалтерського обліку;

-помилки у визначенні сум уцінок, дооцінок запасів та їх відображення в обліку [25].

Типові помилки в проведенні інвентаризації МШП:

-порушення строків проведення інвентаризації;

-нерівномірний їх розподіл за календарними періодами;

-порушення принципу раптовості;

-неякісне проведення інвентаризації, а саме:

а) недотримання правил перевірки вимірювальних пристроїв перед початком інвентаризації;

б) включення в опис насправді неперевірених залишків цінностей;

в) відпуск та приймання матеріалів під час проведення інвентаризації без спеціальних позначок у первинних документах;

г) недотримання правил перевірки цін в описах;

д) відсутність загальних підсумків кількості та суми за описом;

е) несвоєчасне оформлення та визначення результатів інвентаризації та їх відображення в обліку, особливо в пересортуванні;

є) проведення інвентаризації некомпетентними в її проведенні особами;

-недбале оформлення документів, а саме:

а) відсутність прізвищ, ім'я та по-батькові матеріально відповідальних осіб та членів комісії на інвентаризаційному описі та порівняльній відомості;

б) відсутність дати проведення інвентаризації, відсутність порівняльної відомості;

в) недостатньо інформації про вид матеріальних цінностей, сорт;

- неповне оприбуткування МШП, що надійшли;

- оприбуткування МШП при відсутності позначок в журналі обліку виданих довіреностей про оприбуткування МШП;

- виявлення нестач, надлишків, присвоєння МШП;

- необґрунтовані претензії до постачальників;

- порушення норм або лімітів списання МШП;

- помилки та підробки кодуванні документів;

- незадовільна організація складського господарства та зберігання МШП;

- відпущення МШП за заниженими цінами:

- неправильне оформлення первинних документів з обліку МШП та їх неправильне застосування;

- відсутність договору про повну матеріальну відповідальність [46].

Отже, до МШП можуть належати тільки ті запаси, що використовуються протягом не більше одного року та нормального операційного циклу, якщо він більше одного року

Рахунок 22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети» призначено для обліку й узагальнення інформації про наявність та рух малоцінних та швидкозношуваних предметів, що належать підприємству та знаходяться у складі запасів.

Для правильної організації обліку МШП необхідно: забезпечити умови для нормального їх збереження на складах і функціонування в експлуатації; розміщати МШП у місцях їх збереження й експлуатації таким чином, щоб мати можливість швидко їх приймати, відпускати і перевіряти наявність; установити коло осіб, на яких покладається відповідальність за приймання, збереження і відпуск МШП, за правильне і своєчасне оформлення цих операцій; укладати з відповідальними особами письмові договори про матеріальну відповідальність.

Метою аудиту малоцінних та швидкозношуваних предметів є висловлення аудитором думки про те, чи відповідає фінансова інформація щодо руху та залишків малоцінних та швидкозношуваних предметів в усіх суттєвих аспектах концептуальній основі бухгалтерського обліку та фінансової звітності

2 ОБЛІК МШП ТА ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ ПП НАУКОВО-ВИРОБНИЧА ФІРМА «ЦЕНТР ТЕХНОЛОГІЙ»

2.1 Загальна характеристика ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій»

Юридична особа ПП НВФ «ЦЕНТР ТЕХНОЛОГІЙ», код ЄДРПОУ 33471442, було зареєстровано 30.03.2005 р. Розмір статутного капіталу юридичної особи складає 150,00. На час останнього оновлення даних 30.10.2024 р. статус юридичної особи - Зареєстровано.

Уповноваженою особою юридичної особи Приватне підприємство Науково-виробнича фірма «Центр технологій» є Пономаренко Олександр Андрійович.

Код ЄДРПОУ 33471442

Основний вид діяльності:

43.22 Монтаж водопровідних мереж, систем опалення та кондиціонування.

Всього за цим КВЕД:10 826

Інші види діяльності:

- 46.69 Оптова торгівля іншими машинами й устаткуванням.

Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення фіксування фактів усіх господарських операцій у первинних документах, збереження оброблених документів, регістрів і звітності протягом встановленого терміну, але не менше трьох років, несе власник (власники) або уповноважений орган (посадова особа), який здійснює керівництво підприємством відповідно до законодавства та установчих документів.

Відповідальність за несвоєчасне складання первинних документів і регістрів бухгалтерського обліку та недостовірність відображених у них даних несуть особи, які склали та підписали ці документи.

2.2 Облік МШП на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій»

До малоцінних і швидкозношуваних предметів (далі МШП) на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» відповідно до облікової політики відносять ті, що використовуються не більше одного року чи одного операційного циклу, якщо він перевищує рік. До них відносять інструменти, господарський інвентар, спеціальні пристрої, пристосування, спеціальний одяг, взуття, тощо.

Для обліку наявності та руху МШП на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» передбачено балансовий рахунок 22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети». За його дебетом відображають придбані, виготовлені або безоплатно отримані предмети за їх первісною вартістю. За кредитом – відпуск МШП в експлуатацію за обліковою вартістю, списання нестач і витрат від псування таких предметів.

Одиницею обліку МША на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» є найменування МШП або однорідна група (вид).

Організацією бухгалтерського обліку МШП на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» передбачено своєчасне складання первинних документів, дотримання правил при прийманні МШП на склад та відпуску їх в експлуатацію.

На ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» МШП, що надходять від постачальників приймаються на склад матеріально відповідальною особою. При відпуску МШП зі складу в експлуатацію їхню вартість списують на витрати виробництва або відносять на витрати періоду. Щодо таких МШП на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» організований оперативний облік і кількісному вимірі за місцями експлуатації та метріально-відповідальними особами протягом усього строку їхнього фактичного використання (п.23 НП(С)БО 9 «Запаси).

Для обліку МШП на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» застосовуються типові форми первинних документів, затверджені наказом Міністерства статистики України (табл. 2.1).

Таблиця 2.1 – Первинні документи з обліку МШП застосовування на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій»

№ з/п	№ форми	Назва форми	Призначення документу
1	2	3	4
1	МШ-1	Відомість на повернення (вилучення) постійного запасу інструментів (пристроїв)	Використовується на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» для обліку зміни запасу інструментів (пристроїв)
2	МШ-2	Картка обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів	Використовується на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» для обліку МШП, які були видані під розписку працівнику для тривалого користування. Заповнюється на кожного працівника, який одержав МШП
3	МШ-3	Замовлення на ремонт або заточування інструментів (пристроїв)	Застосовується на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» для обліку інструментів (пристроїв), які передаються на заточування або ремонт
4	МШ-4	Акт на вибуття малоцінних та швидкозношуваних предметів	Застосовується на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» для обліку зіпсованих і втрачених МШП
5	МШ-5	Акт на списання інструментів (пристроїв) та їх обмін на придатні	Застосовується на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» для оформлення списання інструментів (пристроїв), що стали непридатними, та обміну їх на придатні . Складається на підставі актів вибуття
6	МШ-6	Особова картка обліку спецодягу, спецвзуття, запобіжних засобів	Використовується на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» для обліку спецодягу, спецвзуття та запобіжних засобів, які видаються працівникам для індивідуального користування
7	МШ-7	Відомість обліку видачі (повернення) спецодягу, спецвзуття, запобіжних засобів	Застосовується на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» для обліку видачі спецодягу, спецвзуття працівникам в індивідуальне користування за встановленими нормами, а також для обліку приймання від працівників спецодягу, спецвзуття на прання, дезінфекцію, ремонт та зберігання

Продовження таблиці 2.1

1	2	3	4
8	МШ-8	Акт на списання малоцінних та швидкозношуваних предметів	Застосовується на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» для оформлення списання морально застарілих, зношених і непридатних для подальшого використання інструментів (пристроїв), спецодягу, спецвзуття, запобіжних засобів по закінченню строку експлуатації, інших малоцінних та швидкозношуваних предметів і здавання їх до комор для утилю

Джерело: складено за даними обліку ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій»

Розглянемо більш детально облік таких МШП як «Інструменти і пристосування загального користування» на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій».

До інструментів і пристосувань загального користування на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» відносяться механізовані і немеханізовані знаряддя праці загального призначення, а предмети, що прикріплюються також до машин, що служать для обробки матеріалів.

До групи інструментів відносяться: ріжучі, абразивні, слюсарно-монтажні і подібні їм інструменти, вимірювальні прилади, ударні, що давлять і ущільнюють знаряддя праці, включаючи механізовані знаряддя праці, що працюють за допомогою електроенергії, стиснутого повітря (штампи, прес-форми, моделі), і інші пристосування.

В обліковій політиці ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» приведені два варіанти організації обліку операцій по видачі інструментів і пристосувань зі складу в роздавальні комори. При першому варіанті всі операції по руху інструментів і пристосувань між складом і роздавальними коморами підприємства оформляються первинними документами в наступному порядку.

Оформлення первинних документів обліку операцій по видачі інструментів і пристосувань зі складу в роздавальні комори на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» наведено у таблиці 2.2.

Таблиця 2.2 – Оформлення первинних документів обліку операцій по видачі інструментів і пристосувань зі складу в роздавальні комори на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій»

№	Операції по руху інструментів і пристосувань	Первинні документи
1	2	3
1	Одержання коморами інструментів і пристосувань зі складу	Лімітні карти чи накладні-вимоги
2	Повернення коморами інструментів і пристосувань на склад	Накладні-вимоги
3	Здача коморами негідних, зношених інструментів і пристосувань у виді брухту, утилю	Накладні-вимоги

Джерело: складено за даними обліку ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій»

У цьому випадку інструменти, що прийшли в непридатність на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій», і пристосування списуються на підставі карток складського обліку.

ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» документальному оформленню підлягають тільки операції по руху інструментів і пристосувань, зв'язаних зі зміною запасів у роздавальних коморах. Цей варіант видачі інструментів і пристосувань прийнято називати методом обліку оборотного (обмінного) фонду інструментів в експлуатації.

Комори ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» обмінюють на складі негідні, зношені інструменти на придатні (штука на штуку), що не приводить до кількісної зміни запасів інструментів у коморах і тому не вимагає складання спеціального первинного документа на обмін. Такий варіант обліку доцільно застосовувати на підприємствах з добре організованою системою складського обліку й інструментальним господарством.

Організація обліку ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» передбачає виписку первинних документів тільки на операції по доукомплектуванню роздавальних комор відсутніми інструментами чи поверненню на центральний склад зайвих інструментів. Для обліку зміни

запасу інструментів застосовується відомість форми № МШ-1, на підставі якої вносяться зміни в картки складського обліку матеріалів (типова форма № МФУ-12), що ведуться в роздавальній коморі I на складі.

Операції по обміну складом інструментів ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій», що прийшли в непридатність, виробленому за принципом штука за штуку чи по заміні загублених інструментів оформляються актами форми № МШ-5 з додатком актів про поломку і втрату інструмента форми № МШ-4. Акт форми № МШ-5 є підставою для одержання на складі нового інструмента замість списаного.

Оперативний облік і контроль за схоронністю інструментів ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій», видаваних у тимчасове користування на робочі місця, залежать від тривалості й інших умов їхнього закріплення за виконавцями.

Первісна видача інструментів і пристосувань на робочі місця ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» в тривале користування виробляється відповідно до технологічних карт на підставі вимоги майстра і відбивається в картках обліку МШП форми № МШ-2, що відкриваються на кожного працівника, що одержав ці предмети. Одержання інструментів і пристосувань підтверджується підписом робітника в картці форми № МШ-2. Наступні видачі інструментів і пристосувань з роздавальної комори замість зношених документально не оформляються, а виробляються при пред'явленні акту вибуття форми № МШ-4.

Видача робітником ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» інструментів у короткочасне користування контролюється за допомогою інструментальних марок (жетонів) без реєстрації в яких-небудь документах.

При одномарочній системі контролю робітник ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» одержує інструмент із роздавальної комори на підставі пред'явленої інструментальної марки з вибитим табельним номером. Видаючи працівнику інструмент, комірник поміщає інструментальні марки з

осередку стелажа, у яких зберігався виданий інструмент, і повертає їх робітнику після здачі інструмента в комору.

При двухмарочній системі видачі інструментів ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» використовуються два види марок: з табельним номером робітника і з номенклатурним номером інструмента. Перший використовується для визначення, кому з робітників виданий інструмент у короткочасне користування, а другий дозволяє установити, скільки і які інструменти видані кожному робітнику.

Щодо обліку господарського інвентарю на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій», то до господарського інвентарю відносяться предмети конторського і господарського оснащення: конторські меблі (столи, стільці, шафи, портьєри), вішалки, гардероби, протипожежний інвентар.

Інвентарна тара, використовувана на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» для постійного збереження запасів, для обслуговування виробництва, як тару тривалого користування і нерозривно зв'язана з характером виробництва (наприклад, бочки на пивоварних і хімічних підприємствах), чи контейнери, предмети, що призначені для укладання і тимчасового збереження матеріалів, переміщення продукції усередині підприємства, відносяться до господарського чи виробничого інвентарю.

Господарський інвентар відпускається зі складу ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» в експлуатацію особам, відповідальним за його схоронність, на підставі вимог, оформлених у встановленому порядку. Облік господарського інвентарю, отриманого зі складу, матеріально відповідальна особа веде в двох картках, одна э яких заповнюється по номенклатурних номерах інвентарю, а інша – по окремих особах, яким виданий інвентар у користування.

Якщо господарський інвентар одержує зі складу ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» безпосередньо особа, на яку покладена відповідальність за забезпечення його схоронності в цеху, чи відділі іншій службі, ця особа повинна здійснювати облік отриманого інвентарю в книзі

(журналі), у якій указуються найменування і коротка характеристика предметів, дата надходження в експлуатацію, інвентарний номер, вартість, оцінка про вибуття.

До спеціального одягу, спеціальному взуттю і засобів індивідуального захисту відносяться комбінезони, костюми, куртки, штани, халати, кожухи, різне взуття, рукавиці, окуляри, шоломи, протигази, респіратори і т.п.

Спецодяг і спецвзуття видаються працівникам ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» тих професій і посад, що передбачені в типових галузевих нормах безкоштовної видачі працівникам спеціального одягу, спеціального взуття й інших засобів індивідуального захисту, або галузевих нормах, затверджених на підставі типових, відповідно до встановлених норм і термінів носіння незалежно від форми власності і галузевої приналежності підприємства, на якому працює даний працівник.

Видача, збереження і користування спецодягом, спецвзуттям і засобами індивідуального захисту здійснюються на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» відповідно до порядку, установленого Положенням про порядок забезпечення працівників спеціальним одягом, спеціальним взуттям і іншими засобами індивідуального захисту, затвердженим наказом Державного комітету України по нагляду за охороною праці .

Облік видачі працівникам ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» спецодягу і спецвзуття ведеться в особистій картці форми № МШ-6, у якій з описом і іншими даними, що характеризують такі предмети, відбиваються терміни їхнього носіння і відсоток придатності. Картка форми № МШ-6 ведеться в одному екземплярі і зберігається в місцях видачі спецодягу і спецвзуття до моменту їхнього вибуття через непридатність чи втрати. У випадку втрати спецодягу і спецвзуття в картці робиться запис про їхнє вибуття на підставі акту форми № МШ-4.

Крім спецодягу і спецвзуття індивідуального користування, працівникам ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» може видаватися на час роботи черговий спецодяг, спецвзуття і захисні засоби. Дані

предмети видаються тільки на час виконання робіт, для яких вони передбачені, чи можуть бути закріплені за визначеними робітниками місцями і передаватися від однієї зміни працівників іншій. Ці МШП повинні враховуватися на окремих картках форми № МШ-6 з оцінкою «Чергова».

Що стосується оформлення вибуття МШП ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій», то для визначення їхньої непридатності до подальшого використання, чи неможливості неефективності проведення їхнього відновлення, ремонту, а також для оформлення необхідної документації на списання зазначених предметів на підприємстві створюються постійно діючі комісії. Дані комісії роблять огляд предметів, що підлягають списанню, установлюють їхню непридатність до відновлення і подальшого використання, визначають можливість використання чи реалізації матеріалів, що залишаються від предметів, що списуються, а також складають акт на списання МШП форми № МШ-5 чи № МШ-8 на підставі актів вибуття форми № МШ-4.

Аналітичний облік МШП на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» ведуть за видами предметів за однорідними групами, установленими, виходячи з потреб підприємства.

МШП ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» поділяють на дві групи: перша – запаси (відображають у складі запасів в іншому розділі активу балансу «Оборотні активи»), друга – «малоцінні необоротні матеріальні активи» (відображають у першому розділі активу балансу «Необоротні активи» у складі «Основних засобів»).

Облік малоцінних та швидкозношуваних предметів на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» ведеться у відповідності до методологічних принципів формування в бухгалтерському обліку інформації про запаси та розкриття її у фінансовій звітності наведено в НП(С)БО 9 «Запаси».

На ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» первісною вартістю МШП, придбаних за плату, є вартість, що складається з таких фактичних витрат:

- сум, які сплачують постачальникові (продавцеві) згідно з договором;

- сум, які сплачують за інформаційні, посередницькі та інші подібні послуги у зв'язку з пошуками та придбанням таких предметів;

- витрат на підготовку, вантажно-розвантажувальні роботи, транспортування до місця використання, включаючи витрати на страхування та відсотки за комерційний кредит постачальників;

- інших витрат, безпосередньо пов'язаних із придбанням МШП і доведенням їх до стану придатності до використання із запланованими цілями (до таких витрат, зокрема, належать прямі матеріальні витрати, прямі витрати на оплату праці, інші прямі витрати підприємства на доробку та підвищення якісно-технічних характеристик МШП).

На ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» укладено договір маркетингу і на підставі звіту про дослідження ринку, поданого маркетинговою компанією, придбано МШП, то зазначені вище витрати списують на первісну вартість таких МШП. При цьому відсотки за кредит (крім комерційного), залучений безпосередньо для закупівлі МШП, не входять до їхньої собівартості. У разі внесення МШП до статутного капіталу вважається, що їхні узгоджена та справедлива вартості збігаються.

На ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» при обліку МШП не нараховується знос, а вартість переданих в експлуатацію МШП вилучають із складу активів (списують з балансу на витрати) з наступною організацією оперативного кількісного обліку таких предметів протягом їх фактичного використання за місцями експлуатації та відповідними особами.

Для аналітичного обліку ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» використовують первинні документи, форми яких затверджено наказами Міністерства статистики України (форми № М-4, М-8, М-9, М-11, М-12). Основні проводки для відображення в бухгалтерському обліку

операцій з надходження та вибуття оборотних МШП, які обліковують на рахунку 22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети»

Основні бухгалтерські проведення за рахунком 22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети» на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» наведено в таблицях 2.3-2.10.

Таблиця 2.3 – Кореспонденція рахунків по обліку МШП на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» придбаних за плату

№	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		Дебет	Кредит	
1	2	3	4	5
1	Відображено заборгованість ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» під час одержання спецодягу від постачальників	22	631	15000,00
	відображено суму ПДВ, не підтверджену ПН	644/1	631	3000,00
	Відображено ПК (на підставі зареєстрованої ПН)	641/ПДВ	644/1	3000,00
2	Оплачено постачальникам вартість одержаного спецодягу (з ПДВ)	631	311	18000,00

Джерело: складено за даними обліку ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій»

Таблиця 2.4 – Кореспонденція рахунків по обліку МШП на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій», одержаних як внесок до статутного капіталу

№	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		Дебет	Кредит	
1	2	3	4	5
1	Збільшено статутний капітал на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» на суму, вказану в установчих документах	46	40	10000,00
2	Одержано МШП на суму збільшення статутного капіталу			
	- інструмент	22	46	8000,00
	- господарський інвентар	22	46	2000,00

Джерело: складено за даними обліку ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій»

Таблиця 2.5 – Кореспонденція рахунків по обліку МШП на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» за іншими варіантами надходження

№	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		Дебет	Кредит	
1	2	3	4	5
1	Оприбутковано господарський інвентар, виявлений під час інвентаризації (за вартістю аналогічного, що є на балансі ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій»)	22	719	3456,00
2	ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» отримало ві д ПП «Зелена хата» газон для благоустрою території за справедливою вартістю 3056,00 грн.	22	719	3456,00

Джерело: складено за даними обліку ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій»

Таблиця 2.6 – Кореспонденція рахунків по обліку списання МШП на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій»

№	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		Дебет	Кредит	
	Списано:			
1	–колба скляна для виробництва продукції	23	22	250,00
2	– спецодяг майстра виробничої ділянки для загальновиробничих потреб	91	22	1568,00
3	– набір келихів (секретар директора) для адміністративних потреб	92	22	2680,00
4	– валік 30/100 для фарбування об’єкта капітального будівництва	152	22	98,00
5	– списано спецодяг для забезпечення збуту продукції	93	22	12568,00

Джерело: складено за даними обліку ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій»

Придбали інструмент – дриль (вартістю 3600 грн., у тому числі ПДВ – 600 грн.) до меблевого цеху. Зважаючи на очікуване інтенсивне використання і швидку зношуваність (протягом року) зарахували інструмент до складу МШП і передали в експлуатацію. Незабаром виявили, що інструмент неякісний (виявлено істотні недоліки). Дриль повертаємо продавцю. Облік повернення неякісного інструмента (МШП) наведено у таблиці 2.7.

Таблиця 2.7 – Облік повернення неякісного інструмента (МШП)

№ з/п	Зміст господарської операції	Бухгалтерський облік		Сума, грн
		Дебет	Кредит	
	Купівля			
1	Отримано інструмент (дриль) від продавця (відображено суму ПДВ, не підтверджену ПН)	22	631	3000
		644/1	631	600
2	Відображено ПК (на підставі зареєстрованої ПН)	641/ПДВ	644/1	600
3	Перераховано плату за інструмент продавцю	631	311	3600
4	Передано інструмент в експлуатацію (до меблевого цеху)	91	22	3000
	Повернення			
1	Повернено неякісний інструмент продавцю (визнано прибутки зважаючи на колишнє відображення витрат)	377	719	3000
2	Відкориговано раніше відображений ПК з ПДВ (у періоді повернення інструмента)	377	644/1	600
		641/ПДВ	644/1	600
3	Отримано гроші за інструмент від продавця	311	377	3600

Джерело: складено за даними обліку ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій»

У бухгалтерському обліку підприємства придбання МШП відображається у таблиці 2.8.

Таблиця 2.8 – Надходження МШП в бухгалтерському обліку підприємства

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		Дебет	Кредит	
1	Оприбутковано флеш-накопичувач	22	631	2000,00
2	Відображено суму ПДВ (до отримання зареєстрованої ПН в ЄРПН)	644/1	631	400,00
3	Відображено податковий кредит з ПДВ (отримано ПН, зареєстровану в ЄРПН)	641/ПДВ	644/1	400,00
4	Перераховано оплату постачальнику	631	311	2400,00
5	Передано в експлуатацію флеш-накопичувач	92	22	1000,00

Джерело: складено за даними обліку ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій»

Таблиця 2.9 – Кореспонденція рахунків по обліку реалізації МШП на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій»

№	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		Дебет	Кредит	
1	Відображено дохід від реалізації інструменту	377	712	1250,00
2	Списано собівартість реалізованого інструмента	943	22	950,00
3	Відображено суму податкового зобов'язання з ПДВ	712	641	208,33

Джерело: складено за даними обліку ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій»

Таблиця 2.10 – Кореспонденція рахунків по обліку безоплатної передачі МШП на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій»

№	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		Дебет	Кредит	
1	Передано постільну білизну школі інтернату № 6	949	22	56000,00
2	Відображено суму податкового зобов'язання з ПДВ	949	641	11200,00

Джерело: складено за даними обліку ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій»

Проаналізуємо типову ситуацію з обліку МШП на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій».

ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» отримало від постачальника та оприбуткувало спецодяг на суму 20 000,00 грн, крім того, ПДВ – 4 000,00 грн (термін служби до року) та на суму 60 000,00 грн ПДВ – 12 000,00 грн (термін використання більше року).

При отриманні нових засобів індивідуального захисту працівник ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» обов’язково повинен здати старі (зношені) засоби індивідуального захисту, адже вони обліковувались за працівником (на балансі на рахунку 07 (костюм черевики), на рахунку 112 (куртка)). Бухгалтер матеріального сектору контролює списання старих засобів індивідуального захисту одночасно із видачею нових та оприбутковує матеріали від списання (ганчір’я). У нашому прикладі– 10,00 грн.

Здано на склад ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» старі засоби індивідуального захисту.

Балансувальник деталей та вузлів ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій», який працює на зовнішніх роботах, у вересні здав зношені засоби індивідуального захисту, непридатні для використання:

- костюм бавовняний вартістю 100,00 грн, термін використання 12 місяців закінчився, засіб індивідуального захисту непридатний для використання;

- черевики шкіряні з металевим носком вартістю 250,00 грн, термін використання 12 місяців закінчився, засіб індивідуального захисту непридатний для використання;

- куртка бавовняна на утепленій прокладці вартістю 400,00 грн, термін використання 36 місяців закінчився, засіб індивідуального захисту непридатний для використання.

Балансувальнику деталей та вузлів ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій», який працює на зовнішніх роботах, у вересні видано новий спецодяг за нормами та відповідно до колдоговору:

- костюм бавовняний вартістю 200,00 грн, термін використання якого 12 місяців закінчився;

- черевики шкіряні з металевим носком вартістю 300,00 грн, термін використання якого 12 місяців також закінчився;

- куртка бавовняна на утепленій прокладці вартістю 600,00 грн, термін використання 36 місяців.

Обліковою політикою ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» передбачено метод нарахування амортизації за МНМА – 100 % при введенні в експлуатацію (табл. 2.11).

Таблиця 2.11 – Фрагмент журналу господарських операцій на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій»

№	Господарські операції	Первинні документи	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Оприбутковано спецодяг, термін використання якого до року	Накладна від постачальника/прибуткова накладна	22	631	20 000,00
2	Відображено податковий кредит з ПДВ за розрахунками з бюджетом	Податкова накладна зареєстрована в Єдиному реєстрі податкових накладних	641	631	4 000,00
3	Сплачено за спецодяг постачальнику	Рахунок/фактура	631	311	24 000,00
4	Видано працівнику нові засоби індивідуального захисту (костюм та черевики) (первинний документ - накладна)	Видаткова накладна, що прийнята як первинний документ, заповнена МШ-2	23	22	500
5	Відображені засоби індивідуального захисту на забалансовому рахунку	-	07	–	500
6	Списано зношені засоби індивідуального захисту (костюм та черевики), термін використання яких закінчився і вони непридатні для використання	Типова форма МШ – 6	–	07	350

Джерело: складено за даними обліку ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій»

Відображення в обліку витрат на придбання канцтоварів та іншого офісного приладдя наведено у таблиці 2.12.

Таблиця 2.12 – Відображення в обліку витрат на придбання канцтоварів та іншого офісного приладдя

№ з/п	Зміст господарської операції	Бухгалтерський облік		Сума, грн
		Дебет	Кредит	
1	2	3	4	5
	Придбання канцтоварів та іншого офісного приладдя			

Продовження таблиці 2.12

1	2	3	4	5
1	Видано працівнику готівкові кошти під звіт	372	301	650
2	Оприбутковано товари, придбані підзвітною особою:			
	– ручки кулькові Pilot BPS-GP-F 0.7	22	372	20
	– сегрегатори АРХІВО А4/50 ламіновані	22	372	62,50
	– диски Verbatim CD-R 700Mb 52x	209	372	8,75
	– батареї Energizer BASE LR03	22	372	10,80
3	Відображено суму податкового кредиту з ПДВ у складі вартості придбаних товарів	641/ПДВ	372	100,41
4	Повернено до каси підприємства залишок невикористаних коштів	301	372	47,54
	Передача канцтоварів та іншого офісного приладдя в експлуатацію			
1	Передано в експлуатацію:			
2	– ручки кулькові Pilot BPS-GP-F 0.7	92	22	20
	– сегрегатори АРХІВО А4/50 ламіновані	92	22	62,50
	– диски Verbatim CD-R 700Mb 52x	92	209	8,75
	– батареї Energizer BASE LR03	92	22	10,80
3	Відображено в позабалансовому обліку суму нарахованої амортизації набору настільного, що обліковується як МНМА	09	–	250
4	Віднесено на фінансовий результат витрати на придбання канцтоварів та іншого офісного приладдя, уключені до складу адміністративних витрат	791	92	502,05

Джерело: складено за даними обліку ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій»

2.3 Фінансовий аналіз ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій»

Для аналізу фінансової звітності використовуємо бухгалтерську звітність підприємства та існуючу методику для проведення аналізу. Для оцінки фінансового стану ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» використовують інструмент фінансовий аналіз. Аналіз ліквідності ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» за 2020-2023 роки наведено у таблиці 2.13.

Аналіз ліквідності ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» за період 2020–2023 років демонструє загальне погіршення фінансової стійкості підприємства. Коефіцієнт покриття, який у 2020 році становив 9,419, поступово зменшувався, досягнувши 1,529 у 2023 році. Таке значне зниження свідчить про те, що здатність компанії покривати свої поточні зобов’язання за рахунок оборотних активів суттєво зменшилася. У 2023 році коефіцієнт покриття наблизився до критичної межі, адже його значення лише незначно перевищує норматив, який складає 1.

Таблиця 2.13 – Аналіз ліквідності ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» за 2020-2023 роки

Показник	Норматив	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.
1	2	3	4	5	6
Коефіцієнт покриття	>1	9,418983	2,983694	2,8606074	1,528975
Коефіцієнт швидкої ліквідності	>0,6	5,400204	1,500519	1,0564165	0,400376
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	>=0,25	2,575003	0,288092	0,3466315	0,134982
Чистий оборотний капітал, тис грн		148393	87957	50789	15746

Продовження таблиці 2.13

Показник	Відхилення 2021р. від 2020р.		Відхилення 2022р. від 2021р.		Відхилення 2023р. від 2022р.	
	у сумі, грн	у відсотках, %	у сумі, грн	у відсотках, %	у сумі, грн	у відсотках, %
1	7	8	9	10	11	12
Коефіцієнт покриття	-6,43529	-68,3225	-0,12309	-4,12532	-1,33163	-46,5507
Коефіцієнт швидкої ліквідності	-3,89969	-72,2137	-0,4441	-29,5966	-0,65604	-62,1005
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	-2,28691	-88,812	0,058539	20,31972	-0,21165	-61,059
Чистий оборотний капітал, тис грн	-60436	-40,727	-37168	-42,257	-35043	-68,9972

Джерело: розраховано за даними фінансової звітності

Коефіцієнт швидкої ліквідності також демонструє стійку тенденцію до зниження. Якщо у 2020 році він становив 5,4, то до 2023 року знизився до 0,4. Це значення набагато нижче нормативу (0,6), що вказує на зниження спроможності компанії швидко погашати свої поточні зобов’язання без врахування запасів. Підприємство стикається із труднощами в мобілізації фінансових ресурсів для покриття термінових зобов’язань.

Показники абсолютної ліквідності підтверджують цей негативний тренд. У 2020 році коефіцієнт становив 2,575, але до 2023 року він впав до 0,135, що свідчить про суттєвий дефіцит найбільш ліквідних активів для негайного погашення боргів. Значення абсолютної ліквідності також не досягає нормативного рівня (0,25), підкреслюючи низький рівень платоспроможності компанії.

Ще одним важливим показником є чистий оборотний капітал, який у 2020 році становив 148,4 млн грн. Проте за три роки його величина зменшилася до 15,7 млн грн у 2023 році, що демонструє суттєве скорочення обсягу оборотних активів, які залишаються в розпорядженні підприємства

після виконання короткострокових зобов’язань. Це скорочення свідчить про посилення фінансової залежності компанії від зовнішніх джерел фінансування.

Отже, аналіз ліквідності ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» свідчить про стійке погіршення ключових показників. Зниження коефіцієнтів покриття, швидкої та абсолютної ліквідності, а також скорочення чистого оборотного капіталу, вказує на необхідність перегляду політики управління оборотними активами та зобов’язаннями. Підприємству варто зосередитися на оптимізації дебіторської заборгованості, скороченні зайвих запасів та збільшенні частки найбільш ліквідних активів, зокрема грошових коштів. Такі кроки дозволять стабілізувати фінансовий стан компанії та покращити її платоспроможність.

Аналіз платоспроможності ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» за 2020-2023 роки наведено у таблиці 2.14.

Таблиця 2.14 – Аналіз платоспроможності ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» за 2020-2023 роки

Показник	Норматив	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.
1	2	3	4	5	6
Коефіцієнт фінансової автономії	>=0,5	0,885562	0,763885	0,7745542	0,721583
Коефіцієнт фінансування	< 1	0,129227	0,309097	0,2910653	0,385841
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	>=0,1	8,418983	1,983694	1,8606074	0,528975
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	>0,2	0,723692	0,505959	0,4132076	0,166424

Продовження таблиці 2.14

Показник	Відхилення 2021р. від 2020р		Відхилення 2022р. від 2021р.		Відхилення 2023р. від 2022р.	
	у сумі, грн	у відсотках, %	у сумі, грн	у відсотках, %	у сумі, грн	у відсотках, %
1	7	8	9	10	11	12
Коефіцієнт фінансової автономії	-0,12168	-13,74	0,010669	1,396635	-0,05297	-6,83889
Коефіцієнт фінансування	0,17987	139,189	-0,01803	-5,8336	0,094776	32,56181
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	-6,43529	-76,4378	-0,12309	-6,20493	-1,33163	-71,5698
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	-0,21773	-30,0863	-0,09275	-18,3319	-0,24678	-59,724

Джерело: розраховано за даними фінансової звітності

Аналіз платоспроможності ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» за період 2020–2023 років свідчить про складний фінансовий стан підприємства та його високу залежність від зовнішніх джерел фінансування.

Коефіцієнт фінансової автономії, який у 2020 році становив 0,886, зменшився до 0,722 у 2023 році. Попри деяке зростання в 2022 році, цей показник поступово наближається до критичної межі, нижчої за нормативне значення (0,5). Це свідчить про зниження частки власного капіталу в загальній структурі фінансування активів, що підвищує ризики залежності від кредиторів.

Коефіцієнт фінансування демонструє зростання протягом аналізованого періоду – з 0,129 у 2020 році до 0,386 у 2023 році. Хоча значення цього показника залишається нижчим за норматив, його зростання свідчить про поступове збільшення обсягу залученого капіталу відносно власного. Така динаміка може бути ознакою посилення фінансового навантаження на підприємство.

Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами в 2020 році мав значення 8,419, але до 2023 року він знизився до 0,529. Це різке падіння означає, що власних оборотних коштів стає все менше для забезпечення поточних операцій підприємства. Значення цього коефіцієнта в 2023 році набагато нижче за норматив (>=0,1), що вказує на незадовільну ліквідність та платоспроможність підприємства.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу, що відображає здатність підприємства оперативно управляти власними фінансовими ресурсами, зазнав значного зниження. Якщо у 2020 році він становив 0,724, то у 2023 році зменшився до 0,166, що є значно нижчим за нормативне значення (>0,2). Це свідчить про труднощі в управлінні власними коштами та зниження фінансової гнучкості підприємства.

Динаміка показників платоспроможності демонструє переважно негативну тенденцію. Зменшення коефіцієнтів фінансової автономії, забезпеченості власними оборотними засобами та маневреності власного капіталу свідчить про погіршення фінансової стійкості підприємства. Зростання коефіцієнта фінансування лише підтверджує залежність компанії від зовнішніх позик.

ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» слід переглянути фінансову стратегію, зосередившись на збільшенні частки власного капіталу, покращенні управління оборотними активами та зменшенні фінансового навантаження. Лише за таких умов підприємство зможе відновити свою фінансову стабільність та підвищити платоспроможність.

Аналіз ділової активності ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» за 2020-2023 роки наведено у таблиці 2.15.

Аналіз ділової активності ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» за 2020–2023 роки демонструє складну динаміку показників, що характеризують ефективність використання ресурсів підприємства та управління його фінансовими потоками.

Таблиця 2.15 – Аналіз ділової активності ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» за 2020-2023 роки

Показник	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.
1	2	3	4	5
Коефіцієнт оборотності активів	3,251144	2,12168	0,5460796	0,875215
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	51,62148	19,6058	3,6281886	5,26302
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	15,48007	9,670353	3,2843174	13,29521
Строк погашення кредиторської заборгованості, дн	6,973842	18,36192	99,223067	68,40179
Строк погашення дебіторської заборгованості, дн	23,2557	37,22718	109,61182	27,07742
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	10,62746	7,131194	1,833984	3,06173
Фондовіддача	7,290649	3,981387	0,745854	0,887333
Коефіцієнт віддачі власного капіталу	3,67128	2,570954	0,7107927	1,166038

Продовження таблиці 2.15

Показник	Відхилення 2021р. від 2020р.		Відхилення 2022р. від 2021р.		Відхилення 2023р. від 2022р	
	у сумі, грн	у відсот-ках, %	у сумі, грн	у відсот-ках, %	у сумі, грн	у відсот-ках, %
1	6	7	8	9	10	11
Коефіцієнт оборотності активів	-1,12946	-34,7405	-1,5756	-74,2619	0,329135	60,27237
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	-32,0157	-62,0201	-15,9776	-81,4943	1,634832	45,05917
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	-5,80972	-37,5303	-6,38604	-66,0373	10,01089	304,8089
Строк погашення кредиторської заборгованості, дн	11,38808	163,297	80,86115	440,3742	-30,8213	-31,0626

Продовження таблиці 2.15

1	6	7	8	9	10	11
Строк погашення дебіторської заборгованості, дн	13,97148	60,07765	72,38464	194,4403	-82,5344	-75,297
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	-3,49626	-32,8984	-5,29721	-74,2822	1,227746	66,94423
Фондовіддача	-3,30926	-45,3905	-3,23553	-81,2665	0,141479	18,96876
Коефіцієнт віддачі власного капіталу	-1,10033	-29,9712	-1,86016	-72,353	0,455246	64,0476

Джерело: розраховано за даними фінансової звітності

Коефіцієнт оборотності активів показав негативну тенденцію. Якщо у 2020 році він становив 3,25, то до 2023 року знизився до 0,88, що свідчить про зменшення ефективності використання активів для генерування доходу. Зокрема, найбільше падіння спостерігалося у 2022 році, коли коефіцієнт досяг мінімального значення 0,55. У 2023 році показник дещо покращився, проте його значення все ще є низьким.

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості також демонстрував зниження, зокрема, різке падіння у 2022 році до 3,63 порівняно з 51,62 у 2020 році. Це може свідчити про суттєве уповільнення розрахунків із кредиторами. У 2023 році спостерігається певне зростання до 5,26, що може бути ознакою покращення ефективності управління зобов'язаннями.

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості протягом аналізованого періоду демонстрував коливання. У 2020 році він становив 15,48, знизившись до 3,28 у 2022 році. Проте у 2023 році спостерігалося значне покращення до 13,30, що свідчить про прискорення повернення дебіторських коштів.

Щодо строків погашення заборгованостей, то у 2022 році вони досягли критичних значень. Строк погашення кредиторської заборгованості збільшився до 99,2 дня, а дебіторської – до 109,6 дня, що свідчить про затримки в розрахунках як з боку компанії, так і її контрагентів. У 2023 році

ситуація дещо покращилася, проте строки залишаються значними, відповідно 68,4 дня та 27,1 дня.

Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів зазнав різкого зниження. У 2020 році він становив 10,63, проте до 2022 року знизився до 1,83, що свідчить про сповільнення використання запасів у виробничому процесі. У 2023 році показник зріс до 3,06, що є позитивною зміною, але все ще залишається нижчим за рівень 2020 року.

Фондовіддача та коефіцієнт віддачі власного капіталу також демонструють негативну динаміку. Зниження фондовіддачі з 7,29 у 2020 році до 0,89 у 2023 році вказує на зменшення ефективності використання основних засобів. Коефіцієнт віддачі власного капіталу за той же період зменшився з 3,67 до 1,17, що свідчить про скорочення рентабельності капіталу.

Загалом аналіз ділової активності ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» свідчить про зниження ефективності використання ресурсів підприємства та управління фінансовими потоками. Попри деяке покращення окремих показників у 2023 році, загальна тенденція залишається негативною. Для підвищення ділової активності компанії необхідно зосередитися на оптимізації оборотних активів, покращенні управління запасами та прискоренні розрахунків із дебіторами та кредиторами.

Аналіз рентабельності ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» за 2020-2023 роки наведено у таблиці 2.16.

Аналіз рентабельності ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» за період 2020–2023 роки демонструє змішану динаміку фінансових показників, що характеризують ефективність діяльності підприємства та здатність генерувати прибуток.

Таблиця 2.16 – Аналіз рентабельності ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» за 2020-2023 роки

Показник	Норматив	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.
1	2	3	4	5	6
Коефіцієнт рентабельності активів		0,299955	0,064414	0,2693532	0,1953
Рентабельність власного капіталу		0,338717	0,078054	0,3505978	0,260196
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	> 20%	0,092261	0,03036	0,493249	0,223146
Коефіцієнт рентабельності реалізації	> 30%	0,13372	0,00000	0,00000	0,00000

Продовження таблиці 2.16

Показник	Відхилення 2022р. від 2021р.		Відхилення 2022р. від 2021р.		Відхилення 2023р. від 2022р.	
	у сумі, грн	у відсотках, %	у сумі, грн	у відсотках, %	у сумі, грн	у відсотках, %
1	7	8	9	10	11	12
Коефіцієнт рентабельності активів	-0,23554	-78,5255	0,204939	318,1597	-0,07405	-27,4928
Рентабельність власного капіталу	-0,26066	-76,956	0,272544	349,1739	-0,0904	-25,7849
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	-0,0619	-67,0936	0,462889	1524,673	-0,2701	-54,76
Коефіцієнт рентабельності реалізації	-0,13372	-100				

Джерело: розраховано за даними фінансової звітності

Коефіцієнт рентабельності активів відображає ефективність використання активів для отримання прибутку. У 2021 році його значення становило 0,064 (6,4%), що вказує на суттєве погіршення порівняно з 2020

роком. У 2022 році цей показник зріс до 0,269 (26,9%), демонструючи покращення, однак у 2023 році він знизився до 0,195 (19,5%). Це свідчить про те, що компанія не повною мірою використовує свої активи для генерування прибутку.

Рентабельність власного капіталу також коливалася. У 2021 році вона була на рівні 0,078 (7,8%), а у 2022 році зросла до 0,351 (35,1%), що свідчить про значний приріст ефективності використання власного капіталу. Проте у 2023 році рентабельність знизилася до 0,260 (26,0%), що все ж є кращим результатом, ніж у 2021 році.

Коефіцієнт рентабельності власного капіталу протягом аналізованого періоду коливався, демонструючи зростання у 2022 році до 0,493 (49,3%), що суттєво перевищувало нормативне значення >20%. У 2023 році показник знизився до 0,223 (22,3%), залишаючись у межах нормативу, але значно поступаючись результатам 2022 року.

Коефіцієнт рентабельності реалізації є проблемним показником для компанії. У 2021 році його значення дорівнювало 0, що свідчить про відсутність прибутковості реалізації. Така сама ситуація спостерігалася й у 2022 та 2023 роках, що може вказувати на невигідність реалізації продукції або послуг, відсутність ефективного контролю за витратами або низькі продажі.

За аналізований період підприємство демонструє покращення за більшістю показників рентабельності у 2022 році, що могло бути пов’язано з ефективнішим використанням активів та власного капіталу. Однак у 2023 році спостерігається деяке погіршення динаміки, хоча значення залишаються вищими, ніж у 2021 році. Водночас, стабільно відсутня рентабельність реалізації є тривожним сигналом, який вимагає термінових заходів для підвищення прибутковості основної діяльності. Компанії доцільно звернути увагу на оптимізацію витрат, удосконалення системи управління продажами та підвищення ефективності використання ресурсів.

Отже, до малоцінних і швидкозношуваних предметів (далі МШП) на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» відповідно до облікової політики відносять ті, що використовуються не більше одного року чи одного операційного циклу, якщо він перевищує рік. До них відносять інструменти, господарський інвентар, спеціальні пристрої, пристосування, спеціальний одяг, взуття, тощо.

Для обліку наявності та руху МШП на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» передбачено балансовий рахунок 22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети». За його дебетом відображають придбані, виготовлені або безоплатно отримані предмети за їх первісною вартістю. За кредитом – відпуск МШП в експлуатацію за обліковою вартістю, списання нестач і витрат від псування таких предметів.

Аналіз ліквідності ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» за період 2020–2023 років демонструє загальне погіршення фінансової стійкості підприємства. Коефіцієнт покриття, який у 2020 році становив 9,419, поступово зменшувався, досягнувши 1,529 у 2023 році. Таке значне зниження свідчить про те, що здатність компанії покривати свої поточні зобов’язання за рахунок оборотних активів суттєво зменшилася. У 2023 році коефіцієнт покриття наблизився до критичної межі, адже його значення лише незначно перевищує норматив, який складає 1.

3 ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ МШП НА ПП НАУКОВО-ВИРОБНИЧА ФІРМА «ЦЕНТР ТЕХНОЛОГІЙ»

3.1 Аудит МШП на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій»

Метою аудиту малоцінних та швидкозношуваних предметів (МШП) є встановлення законності, достовірності і доцільності здійснених операцій з МШП підприємства і правильності їх відображення в обліку.

Завдання проведення аудиту МШП: оцінити стан аналітичного та синтетичного обліку МШП, які здійснювало підприємство за період, що перевіряється; виконати перевірку своєчасності та правильності відображення в обліку МШП; здійснити перевірку додержання підприємством вимог нормативних документів, які регламентують порядок ведення обліку МШП.

Анкету перевірки МШП подано в таблиці 3.1. У програмі аудиту МШП відображає основні процедури для вирішення основних завдань аудиторської перевірки.

Таблиця 3.1 – Анкета перевірки МШП

№	Зміст питання	Варіанти відповіді			
		Інформа-ція відсутня	Так	Ні	Приміт ки
1	2	3	4	5	6
1	Скільки років Ви працюєте на підприємстві? 0-1				
	1-5				
	5 і більше				
2	Який метод вибуття МШП використовується на підприємстві:				
	- 50% на 50%;				
	- 100%				
3	Первинні документи з обліку інструментів на підприємстві використовуються: - Відомість на поповнення (вилучення) постійного запасу інструментів (пристосувань); - Картка обліку малоцінних і швидкозношуваних предметів; - Замовлення на ремонт або заточування інструментів (пристосувань)?				

Продовження таблиці 3.1

1	2	3	4	5	6
4	Первинні документи з обліку спецодягу на підприємстві використовуються: - Особова картка обліку спецодягу, спецвзуття та захисних засобів; - Відомість обліку видачі (повернення) спецодягу, спецвзуття та захисних засобів?				
5	Первинні документи зі списання МШП є: - Акт вибуття малоцінних і швидкозношуваних предметів; - Акт на списання інструментів (пристосувань) та обмін їх на придатні; - Акт на списання малоцінних і швидкозношуваних предметів?				
6	На якому рахунку обліковуються МШП: - 20;				
	- 22;				
	- 11;				
	- 28.				
7	Чи є на підприємстві наказ про облікову політику?				
8	Як відображається в обліку отримання МШП від постачальника на умовах наступної оплати: - Дт 20 Кт 311				
	- Дт 22 Кт 631				
	- Дт 11 Кт 361				
9	Як відображається в обліку відпуск МШП у виробництво: - Дт 23 Кт 22				
	- Дт 22 Кт 23				
	- Дт 26 Кт 22				
10	Як відображається в обліку отримання МШП від підзвітної особи: - Дт 22 Кт 372				
	- Дт 372 Кт 301				
	- Дт 372 Кт 22				
11	Як відображається в обліку внесення МШП в статутний капітал підприємства:				
	-Дт 22 Кт 46				
	-Дт 22 Кт 40				
	-Дт 11 Кт 631				
12	Як ведеться облік МШП:				
	вручну;				
	автоматизовано;				
	комбіновано?				
13	Хто приймає рішення про закупівлю та відпуск у виробництво МШП:				
	керівник;				
	головний бухгалтер;				
	начальник виробництва				

Джерело: проведена перевірка на підставі методики [41]

Одержавши в процесі попереднього планування дані про підприємство, аудитор приступає до розробки загального плану аудиту МШП (табл. 3.2).

Таблиця 3.2 – Загальний план проведення аудиту МШП

Етап аудиторської перевірки	Аудиторські процедури	Аудиторські докази	Період проведення	Виконавці
1	2	3	4	5
Підготовчий	Знайомство з бізнесом клієнта, визначення аудиторського ризику, планування аудиту МШП	Статут підприємства, Звіти попередніх, перевірок, накази.		
Основний	Перевірити правильність визначення залишку МШП на початок періоду. Перевірити правильність віднесення до МШП Перевірити правильність оформлення первинних документів з МШП Перевірити правильність віднесення МШП до субрахунків Перевірити правильність оцінки запасів при надходженні Перевірити правильність оцінки запасів при їх використанні Перевірити правильність кореспонденції рахунків з МШП Перевірити правильність відображення вартості у Балансі Перевірити правильність визначення залишку МШП на кінець періоду	Відомість на поповнення (вилучення) постійного запасу інструментів (пристосувань), Картка обліку малоцінних і швидкозношуваних предметів, Замовлення на ремонт або заточування інструментів (пристосувань), Особова картка обліку спецодягу, спецвзуття та захисних засобів, Відомість обліку видачі (повернення) спецодягу, спецвзуття та захисних засобів, Акт вибуття малоцінних і швидкозношуваних предметів; Акт на списання інструментів (пристосувань) та обмін їх на придатні, Акт на списання малоцінних і швидкозношуваних предметів, Головна книга, Баланс		
Завершальний	Складання аудиторського звіту і висновку.	Звіт		

Джерело: проведена перевірка на підставі методики [41]

Програму аудиту МШП наведено в таблиці 3.3. Для вирішення поставлених завдань аудиту МШП пропонуємо робочі документи аудитора

(табл. 3.4 – 3.11), які на думку авторів стануть обґрунтованими доказами якісного проведення аудиту МШП.

Таблиця 3.4 – Робочий документ аудитора МШП-1 – перевірка правильності визначення залишку МШП на початок періоду

Рахунок	Оборотна відомість попередньо го періоду	Оборотна відомість на початок звітного періоду	Головна книга	Відхилення	
				Оборотна відомість на початок звітного періоду від Оборотній відомості на кінець попереднього періоду	Оборотна відомість на початок звітного періоду від головної книги
22	1000	1100	1200	+100	+100

Джерело: проведена перевірка на підставі методики [41]

Висновки за результатами робочого документу аудитора з перевірки правильності визначення залишку МШП на початок періоду встановлено невідповідність на 100 грн оборотної відомості на початок звітного періоду від головної книги, а також на 100 грн оборотної відомості на початок звітного періоду від оборотній відомості на кінець попереднього періоду.

Таблиця 3.5 – Робочий документ аудитора МШП-2 – перевірка правильності віднесення до МШП

Вид запасів	За даними підприє мства	За даними аудиту			Відхи-лення
		Термін використання до 1 року	Вартість до 20000 грн	Є спецодягом, канцтоварами та інші	
Інструмент	25000	-	+		-5000

Джерело: проведена перевірка на підставі методики [41]

Таблиця 3.3 – Програма аудиту МШП

№	Мета	Перелік аудиторських процедур	Критерії якості	Метод перевірки	Код робочого документа	Період	Виконавець	Примітки
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Впевнитись у відповідності залишку на початок МШП	Перевірити правильність визначення залишку МШП на початок періоду	А, Б, Г, Є	Документальний, арифметичний, суцільний	МШП-1			
2	Впевнитись у правильності віднесення до МШП	Перевірити правильності віднесення до МШП	А, Б, В, Г	Документальний по суті, арифметичний, вибірковий	МШП-2			
3	Впевнитись у правильності і повноті оформлення первинних документів	Перевірити правильність оформлення первинних документів	А, Б, В, Г, Д	Документальний формальний, по суті, вибірковий	МШП-3			
4	Впевнитись у правильності віднесення МШП до відповідних субрахунків	Перевірити правильність віднесення МШП до субрахунків	А, Б, В, Г, Д	Документальний по суті, арифметичний, вибірковий	МШП-4			
5	Впевнитись у правильності оцінки МШП при надходженні	Перевірити правильність оцінки МШП при надходженні	А, Б, В, Г, Е	Документальний по суті, арифметичний, вибірковий	МШП-5			
6	Впевнитись у правильності оцінки МШП при їх використанні	Перевірити правильність оцінки МШП при їх використанні	А, Б, В, Г, Е	Документальний по суті, арифметичний, вибірковий	МШП-6			

Продовження таблиці 3.3

1	2	3	4	5	6	7	8	9
7	Впевнитись у правильності кореспонденції рахунків з МШП	Перевірити правильність кореспонденції рахунків з МШП	А, Б, В, Г, Д	Документальний по суті, арифметичний, вибірковий	МШП-7			
8	Впевнитись у правильності відображення вартості МШП у Балансі	Перевірити правильність відображення вартості МШП у Балансі	А, Б, В, Г, Е	Документальний по суті, арифметичний, вибірковий	МШП-8			
9	Впевнитись у правильності визначення залишку МШП на кінець періоду	Перевірити правильність визначення залишку МШП на кінець періоду	А, Б, Г, Є	Документальний, арифметичний, суцільний	МШП-9			
Критерії якості аудиторської перевірки: наявність – А; правдивість – Б; права та зобов'язання – В; повнота – Г; вимірювання – Д; оцінку вартості – Е; подання і розкриття – Є.								

Джерело: проведена перевірка на підставі методики [41]

Висновки за результатами робочого документу аудитора з перевірки правильності віднесення до МШП встановлено, що інструмент вартістю 25000 грн та терміном експлуатації більше року помилково віднесено до МШП.

Таблиця 3.6 – Робочий документ аудитора МШП-3 – перевірка правильності оформлення первинних документів з МШП

Первинний документ						Примітки
назва	№	дата	сума	підпис	печатка	
Накладна	-	-	2500	-	-	

Джерело: проведена перевірка на підставі методики [41]

Висновки за результатами робочого документу аудитора з перевірки правильності оформлення первинних документів з МШП виявлено, що в накладній на суму 2500 грн не має номеру, дати, підпису, печатки.

Таблиця 3.7 – Робочий документ аудитора МШП-4 – перевірка правильності віднесення МШП до субрахунків

Субрахунки	За даними підприємства	За даними аудиту	Відхилення
22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети»	2000	2200	+200

Джерело: проведена перевірка на підставі методики [41]

Висновки за результатами робочого документу аудитора з перевірки правильності віднесення МШП до субрахунків виявлено невідповідність на 200 грн між даними підприємства та аудиту.

Таблиця 3.8 – Робочий документ аудитора МШП-5 – перевірка правильності оцінки запасів при надходженні

Напрям надходження	За даними підприємства	За даними аудиту		Відхилення
		Формування собівартості з таких витрат	сума	
1	2	3	4	5
При придбанні у постачальника	18000	суми, що сплачуються згідно з договором постачальнику (продавцю) за вирахуванням непрямих податків; суми ввізного мита; суми непрямих податків у зв’язку з придбанням МШП, які не	19000	+1000

Продовження таблиці 3.8

1	2	3	4	5
		відшкодовуються підприємству; транспортно-заготівельних витрат; інших витрат		
При виготовлені власними силами		витрати, що утворюють виробничу собівартість, визначену за НП(С)БО 16 «Витрати»		
При внесенні до статутного капіталу		справедливої вартості, погодженої із засновниками підприємства з урахуванням витрат, що включаються до первісної вартості МШП, придбаних у постачальника		
При безоплатному отриманні		справедлива вартість МШП		
При отриманні внаслідок обміну на подібні активи		балансова вартість переданих МШП.		
При отримані внаслідок обміну на неподібні активи		справедлива вартість отриманих МШП. До собівартості не включаються витрати: понаднормові витрати і нестачі запасів; проценти за користування позиками; витрати на збут; загальногосподарські та інші витрати.		

Джерело: проведена перевірка на підставі методики [41]

Висновки за результатами робочого документу аудитора з перевірки правильності оцінки запасів при надходженні виявлено відхилення на 1000 грн при придбанні у постачальника не враховано сума доставки.

Таблиця 3.9 – Робочий документ аудитора МШП-6 – перевірка правильності оцінки МШП при їх використанні

Період	За даними підприємства		За даними аудиту		Відхилення
	метод	сума	метод	сума	
Січень	50%	1250	-	2500	+1250

Джерело: проведена перевірка на підставі методики [41]

Висновки за результатами робочого документу аудитора з перевірки

правильності оцінки МШП при їх використанні виявлено розбіжності у 1250 грн, оскільки був невірно застосований метод при використанні.

Таблиця 3.10 – Робочий документ аудитора МШП-7 – перевірка правильності кореспонденції рахунків з МШП

Зміст операції	За даними підприємства			За даними аудиту			Відхилення та запропоноване виправлення		
	Дт	Кт	Сума	Дт	Кт	Сума	Дт	Кт	Сума
Надходження МШП від підзвітної особи	20	631	2000	22	372	2000	20 22	631 372	-2000 2000

Джерело: проведена перевірка на підставі методики [41]

Висновки за результатами робочого документу аудитора з перевірки правильності кореспонденції рахунків з МШП виявлено невірну кореспонденцію рахунків при надходженні їх від підзвітної особи, тому рекомендуємо виправлення шляхом невірну кореспонденцію списати червоним сторно, а вірну дописати.

Таблиця 3.11 – Робочий документ аудитора МШП-8 – перевірка правильності відображення вартості у Балансі

Період	За даними підприємства		За даними аудиту		Відхилення
	метод	сума	метод	сума	
червень		2500		5000	+2500

Джерело: проведена перевірка на підставі методики [41]

Висновки за результатами робочого документу аудитора з перевірки правильності відображення вартості у Балансі виявлено за червень 2023 року відхилення у 2500 грн.

Таблиця 3.12 – Робочий документ аудитора МШП-8 – перевірка правильності визначення залишку МШП на кінець періоду

Рахунок	Баланс	Головна книга	Журнал	Відхилення	
				Балансу від Головної книги	Головної книги від журналу
22	3200	3100	3000	+100	+100

Джерело: проведена перевірка на підставі методики [41]

Висновки за результатами робочого документу аудитора з перевірки правильності визначення залишку МШП на кінець періоду виявлено відхилення на 100 грн Головної книги від журналу та на 100 грн Балансу від Головної книги

Звіт про перевірку

У ході проведення аудита ми використовували принципи зустрічної перевірки і брали до уваги тільки істотні помилки. Нами зібрано, досить матеріалу для звіту.

Документи, подані на перевірку первинні документи за 2023 рік.

Питання, винесені на рішення аудиторського контролю:

- Перевірити правильність визначення залишку МШП на початок періоду
- Перевірити правильності віднесення до МШП;
- Перевірити правильність оформлення первинних документів;
- Перевірити правильність віднесення МШП до субрахунків;
- Перевірити правильність оцінки МШП при надходженні;
- Перевірити правильності віднесення до МШП;
- Перевірити правильність оформлення первинних документів;
- Перевірити правильність віднесення МШП до субрахунків;
- Перевірити правильність оцінки МШП при надходженні;
- Перевірити правильність оцінки МШП при їх використанні;
- Перевірити правильність кореспонденції рахунків з МШП;
- Перевірити правильність відображення вартості МШП у Балансі;
- Перевірити правильність визначення залишку МШП на кінець періоду.

Порушення, виявлені в ході перевірки:

1. Перевіркою правильності визначення залишку МШП на початок періоду встановлено невідповідність на 100 грн оборотної відомості на початок звітного періоду від головної книги, а також на 100 грн оборотної відомості на початок звітного періоду від оборотній відомості на кінець

попереднього періоду.

2. Перевіркою правильності віднесення до МШП встановлено, що інструмент вартістю 25000 грн та терміном експлуатації більше року помилково віднесено до МШП.

3. Перевіркою правильності оформлення первинних документів з МШП виявлено, що в накладній на суму 2500 грн не має номеру, дати, підпису, печатки.

4. Перевіркою правильності віднесення МШП до субрахунків виявлено невідповідність на 200 грн між даними підприємства та аудиту.

5. Перевіркою правильності оцінки запасів при надходженні виявлено відхилення на 1000 грн при придбанні у постачальника не враховано сума доставки.

6. Перевіркою правильності оцінки МШП при їх використанні виявлено розбіжності у 1250 грн, оскільки був невірно застосований метод при використанні.

7. Перевіркою правильності кореспонденції рахунків з МШП виявлено невірну кореспонденцію рахунків при надходженні їх від підзвітної особи, тому рекомендуємо виправлення шляхом невірну кореспонденцію списати червоним сторно, а вірну дописати.

8. Перевіркою правильності відображення вартості у Балансі виявлено за червень 2023 року відхилення у 2500 грн.

9. Перевіркою правильності визначення залишку МШП на кінець періоду виявлено відхилення на 100 грн Головної книги від журналу та на 100 грн Балансу від Головної книги

Висновки за результатами перевірки: Облік ведеться з порушенням вимог НП(С)БО 9 «Запаси».

3.2 Шляхи щодо удосконалення обліку МШП на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій»

Для обліку МШП відсутні первинні документи, а данні та відповідні розрахунки відображаються у довідках бухгалтерії, але це не зручно і витрачається багато зайвого часу. Для удосконалення обліку запропоновані відомості відображення МШП, а саме: визнання МШП активами, відображення в фінансовому та податковому обліку МШП, віднесення МШП до витрат, списання МШП на капітальні інвестиції або у витрати, що наведені у таблицях 3.13-3.16.

Таблиця 3.13 – Відомість визнання МШП активами

Найменування МШП	Призна-чення	МПШ			Виробничі запаси			МНМА		
		незалежно від вартості	менше 1 року	Дт 22	незалежно від вартості	менше 1 року	Дт 209	≤ 20000 грн	понад 1 рік	Дт 112

Джерело: складено автором

Таблиця 3.14 – Відомість відображення в фінансовому та податковому обліку МШП

Наймену-вання МШП	Відображення в фінансовому обліку (ФО)				Відображення в податковому обліку (ПО)	
	Первинний документ	Дебет	Кредит	Сума	Документ з оподаткування	Включення у витрати

Джерело: складено автором

Таблиця 3.15 – Відомість віднесення МШП до витрат

Найменування МШП	Сальдо на початок	Дебет 23	Дебет 91	Дебет 92	Дебет 93	Дебет 94	Разом	Кредит 22	Сальдо на кінець

Джерело: складено автором

Таблиця 3.16 – Відомість списання МШП на капітальні інвестиції або у витрати

Наймену-вання МШП	Об'єкт ОЗ	Відноситься до капітальних інвестицій			Відноситься до витрат		
		Поліпшення об'єкту ОЗ	Дт 15	Кт 22	Підтримка об'єкту в робочому стані	Дт 23, 91, 92, 93, 94	Кт 22

Джерело: складено автором

Робочим планом рахунків на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» передбачено наступні субрахунки для обліку МШП (табл. 3.17).

Таблиця 3.17 – Субрахунки рахунку 22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети» на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій»

Рахунок	Назва рахунку	Субрахунок	Назва субрахунку
1	2	3	4
22	Малоцінні та швидкозношувані предмети	2201	Спеціальна оснастка та спеціальний інструмент
		2202	Технічний інструмент
		2203	Господарський інвентар
		2204	Медичний інструмент
		2205	Медичний одяг
		2206	Спеціальний одяг
		2207	Постільна білизна
		2208	Медичні рукавички
		2209	МШП власного виробництва

Джерело: складено автором

Для удосконалення обліку запропоновані відомості МШП, а саме: правильності визнання МШП активами, віднесення МШП до витрат, списання МШП на капітальні інвестиції або у витрати, відображення в фінансовому та податковому обліку МШП. Це прискорить розрахунки відображення в обліку, розроблені шаблони документів зменшать вірогідність помилок в обліку, необґрунтованого оприбуткування МШП та допоможуть підприємству правильно формувати витрати при ціноутворенні в управлінському обліку.

3.3 Шляхи щодо удосконалення аудиту МШП на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій»

Метою аудиту МШП є дослідження правильності надходження та списання МШП, а також правильності первісної оцінки, відображення в обліку й звітності.

Завдання аудиту МШП полягають у правильності визнання МШП активами, віднесення МШП до витрат, списання МШП на капітальні інвестиції або у витрати, відображення в фінансовому та податковому обліку МШП.

Тест внутрішнього контролю МШП подано в таблиці 3.18.

Таблиця 3.18 – Тест внутрішнього контролю МШП

№	Зміст питання	Варіанти відповіді			
		Інформація відсутня	Так	Ні	Примітки
1	2	3	4	5	6
1	Як оцінювати при придбанні МШП: - за первісною вартістю; - за справедливою вартістю; - за залишковою вартістю; - за ліквідаційною вартістю?				
2	Якщо очікуваний строк використання менше 1 року або нормального операційного циклу, то актив зараховується до складу: - МШП; - МНМА; - ОЗ?				
3	На якому рахунку обліковується МШП: - на рахунку 22; - на рахунку 11; - на рахунку 10?				
4	Якщо очікуваний строк корисного використання активу не перевищує 1 року або операційного циклу, навіть якщо його вартість буде 100 тис. грн, то він вважатиметься: - МШП; - МНМА; - ОЗ?				

Продовження таблиці 3.18

1	2	3	4	5	6
5	Як списують МШП з балансу при її передачі в експлуатацію на будівництво основних засобів: - Дт 15 Кт 22; - Дт 23 Кт 22; - Дт 91 Кт 22; - Дт 92 Кт 22; - Дт 93 Кт 22; Дт 94 Кт 22?				
6	Як списують МШП з балансу при її передачі в експлуатацію на адміністративні витрати: - Дт 15 Кт 22; - Дт 23 Кт 22; - Дт 91 Кт 22; - Дт 92 Кт 22; - Дт 93 Кт 22; - Дт 94 Кт 22?				
7	Як списують МШП з балансу при її передачі в експлуатацію на витрат на збут: - Дт 15 Кт 22; - Дт 23 Кт 22; - Дт 91 Кт 22; - Дт 92 Кт 22; - Дт 93 Кт 22; - Дт 94 Кт 22?				
8	Який має бути організований оперативний кількісний облік після передачі малоцінних предметів в експлуатацію і виключення їх вартості зі складу активів: - за місцями експлуатації; - за відповідальними особами?				
9	Відповідно до ПКУ малоцінні та швидкозношувані предмети відносяться до: - товарів; - основних засобів; - запасів?				
10	В якому документі закріплюється вартісний критерій умов визнання МШП: - наказі про облікову політику; - фінансовій звітності; - картки обліку спецодягу?				

Джерело: складено автором

Одержавши в процесі попереднього планування дані про підприємство, аудитор приступає до розробки загального плану аудиту МШП (табл. 3.19). Загальний план аудиту МШП є документом організаційно-методологічного

характеру. План складається з переліку робіт на декілька етапах і строків їх виконання із зазначенням виконавців.

Таблиця 3.19 – Загальний план проведення аудиту МШП

Етап перевірки	Процедури перевірки	Період прове-дення	Виконавці
Підготовчий	Знайомство з бізнесом клієнта, планування проведення перевірки МШП		
Основний	Перевірка правильності визнання МШП активами Перевірка правильності відображення в фінансовому та податковому обліку МШП Перевірка правильності віднесення МШП до витрат Перевірка правильності списання МШП на капітальні інвестиції або у витрати		
Завершальний	Складання звіту за результатами перевірки МШП		

Джерело: складено автором

Програму аудиту МШП наведено в таблиці 3.20 Для вирішення поставлених завдань аудиту МШП пропонуємо робочі документи (табл. 3.21-3.24), які на думку авторів стануть обґрунтованими доказами якісного проведення перевірки.

Таблиця 3.21 – Робочий документ МШП-1 – Перевірка правильності визнання МШП активами

Найменування МШП	За даними підприємства	За даними аудиту									Відхилення
		МПШ			Виробничі запаси			МНМА			
		від незалежно вартості	менше 1 року	Дт 22	від незалежно вартості	менше 1 року	Дт 209	≤ 20000 грн	понад 1 рік	Дт 112	

Джерело: складено автором

Таблиця 3.20 – Програма аудиту МШП

№	Мета	Перелік процедур контролю	Критерії якості	Метод перевірки	Код робочого документа	Період проведення	Виконавець	Примітки
1	Впевнитись у правильності визнання МШП активами	Перевірка правильності визнання МШП активами	А, Б, В, Г, Е	Документальний, арифметичний, по суті, суцільний	МШП-1			
2	Впевнитись у правильності відображення в фінансовому та податковому обліку МШП	Перевірка правильності відображення в фінансовому та податковому обліку МШП	А, Б, В, Г, Е	Документальний, арифметичний, по суті, вибірковий	МШП -2			
3	Впевнитись у правильності віднесення МШП до витрат	Перевірка правильності віднесення МШП до витрат	А, Б, В, Г, Е	Документальний, по суті, арифметичний, вибірковий	МШП -3			
4	Впевнитись у правильності списання МШП на капітальні інвестиції або у витрати	Перевірка правильності списання МШП на капітальні інвестиції або у витрати	А, Б, В, Г, Е, Є	Документальний, формальний, по суті, арифметичний, вибірковий	МШП -4			
Критерії якості перевірки: наявність - А; правдивість – Б; права та зобов’язання – В; повнота – Г; вимірювання – Д; оцінку вартості – Е; подання і розкриття – Є.								

Джерело: складено автором

Таблиця 3.22 – Робочий документ МШП-2 – Перевірка правильності відображення в фінансовому та податковому обліку МШП

Найменування МШП	За даними підприємства		За даними аудиту						Відхилення
			Відображення в фінансовому обліку (ФО)				Відображення в податковому обліку (ПО)		
	ФО	ПО	Документ	Дебет	Кредит	Сума	Документ	Витрати	

Джерело: складено автором

Таблиця 3.23 – Робочий документ МШП-3 – Перевірка правильності віднесення МШП до витрат

Найменування МШП	За даними підприємства	За даними аудиту						Відхилення
		Дт 23	Дт 91	Дт 92	Дт 93	Дт 94	Разом	

Джерело: складено автором

Таблиця 3.24 – Робочий документ МШП-4 – Перевірка правильності списання МШП на капітальні інвестиції або у витрати

Найменування МШП	За даними підприємства	За даними аудиту						Відхилення
		Відноситься до капітальних інвестицій			Відноситься до витрат			
		Поліпшення об'єкту ОЗ	Дт 15	Кт 22	Підтримка об'єкту в робочому стані	Дт 23, 91, 92, 93, 94	Кт 22	

Джерело: складено автором

Отже, у роботі розроблена методика проведення аудиту МШП, яка на відміну від існуючих включає: тест внутрішнього контролю, загальний план аудиту, програму аудиту, робочі документи аудитора. Запропонована програма перевірки надасть змогу аудитору охопити всі питання щодо відображення у фінансовому та податковому обліку МШП, правильність визначення оцінки, його нарахування та списання.

Отже, порушення, виявлені в ході перевірки МШП: 1) перевіркою правильності визначення залишку МШП на початок періоду встановлено невідповідність на 100 грн оборотної відомості на початок звітного періоду від головної книги, а також на 100 грн оборотної відомості на початок звітного періоду від оборотній відомості на кінець попереднього періоду; 2) перевіркою правильності віднесення до МШП встановлено, що інструмент вартістю 25000 грн та терміном експлуатації більше року помилково віднесено до МШП; 3) перевіркою правильності оформлення первинних документів з МШП виявлено, що в накладній на суму 2500 грн не має номеру, дати, підпису, печатки; 4) перевіркою правильності віднесення МШП до субрахунків виявлено невідповідність на 200 грн між даними підприємства та аудиту; 5) Перевіркою правильності оцінки запасів при надходженні виявлено відхилення на 1000 грн при придбанні у постачальника не враховано сума доставки; 6) перевіркою правильності оцінки МШП при їх використанні виявлено розбіжності у 1250 грн, оскільки був невірно застосований метод при використанні; 7) перевіркою правильності кореспонденції рахунків з МШП виявлено невірну кореспонденцію рахунків при надходженні їх від підзвітної особи, тому рекомендуємо виправлення шляхом невірну кореспонденцію списати червоним сторно, а вірну дописати; 8) перевіркою правильності відображення вартості у Балансі виявлено за червень 2023 року відхилення у 2500 грн; 9) перевіркою правильності визначення залишку МШП на кінець періоду виявлено відхилення на 100 грн Головної книги від журналу та на 100 грн Балансу від Головної книги.

Для удосконалення обліку запропоновані відомості МШП, а саме: правильності визнання МШП активами, віднесення МШП до витрат, списання МШП на капітальні інвестиції або у витрати, відображення в фінансовому та податковому обліку МШП. Це прискорить розрахунки відображення в обліку, розроблені шаблони документів зменшать вірогідність помилок в обліку, необґрунтованого оприбуткування МШП та допоможуть підприємству правильно формувати витрати при ціноутворенні в управлінському обліку.

У роботі розроблена методика проведення аудиту МШП, яка на відміну від існуючих включає: тест внутрішнього контролю, загальний план аудиту, програму аудиту, робочі документи аудитора. Запропонована програма перевірки надасть змогу аудитору охопити всі питання щодо відображення у фінансовому та податковому обліку МШП, правильність визначення оцінки, його нарахування та списання.

ВИСНОВКИ

До МШП можуть належати тільки ті запаси, що використовуються протягом не більше одного року та нормального операційного циклу, якщо він більше одного року

Рахунок 22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети» призначено для обліку й узагальнення інформації про наявність та рух малоцінних та швидкозношуваних предметів, що належать підприємству та знаходяться у складі запасів.

Для правильної організації обліку МШП необхідно: забезпечити умови для нормального їх збереження на складах і функціонування в експлуатації; розміщати МШП у місцях їх збереження й експлуатації таким чином, щоб мати можливість швидко їх приймати, відпускати і перевіряти наявність; установити коло осіб, на яких покладається відповідальність за приймання, збереження і відпуск МШП, за правильне і своєчасне оформлення цих операцій; укладати з відповідальними особами письмові договори про матеріальну відповідальність.

Метою аудиту малоцінних та швидкозношуваних предметів є висловлення аудитором думки про те, чи відповідає фінансова інформація щодо руху та залишків малоцінних та швидкозношуваних предметів в усіх суттєвих аспектах концептуальній основі бухгалтерського обліку та фінансової звітності

До малоцінних і швидкозношуваних предметів (далі МШП) на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» відповідно до облікової політики відносять ті, що використовуються не більше одного року чи одного операційного циклу, якщо він перевищує рік. До них відносять інструменти, господарський інвентар, спеціальні пристрої, пристосування, спеціальний одяг, взуття, тощо.

Для обліку наявності та руху МШП на ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» передбачено балансовий рахунок 22 «Малоцінні та

швидкозношувані предмети». За його дебетом відображають придбані, виготовлені або безоплатно отримані предмети за їх первісною вартістю. За кредитом – відпуск МШП в експлуатацію за обліковою вартістю, списання нестач і витрат від псування таких предметів.

Аналіз ліквідності ПП Науково-виробнича фірма «Центр технологій» за період 2020–2023 років демонструє загальне погіршення фінансової стійкості підприємства. Коефіцієнт покриття, який у 2020 році становив 9,419, поступово зменшувався, досягнувши 1,529 у 2023 році. Таке значне зниження свідчить про те, що здатність компанії покривати свої поточні зобов'язання за рахунок оборотних активів суттєво зменшилася. У 2023 році коефіцієнт покриття наблизився до критичної межі, адже його значення лише незначно перевищує норматив, який складає 1.

Порушення, виявлені в ході перевірки МШП: 1) перевіркою правильності визначення залишку МШП на початок періоду встановлено невідповідність на 100 грн оборотної відомості на початок звітного періоду від головної книги, а також на 100 грн оборотної відомості на початок звітного періоду від оборотній відомості на кінець попереднього періоду; 2) перевіркою правильності віднесення до МШП встановлено, що інструмент вартістю 25000 грн та терміном експлуатації більше року помилково віднесено до МШП; 3) перевіркою правильності оформлення первинних документів з МШП виявлено, що в накладній на суму 2500 грн не має номеру, дати, підпису, печатки; 4) перевіркою правильності віднесення МШП до субрахунків виявлено невідповідність на 200 грн між даними підприємства та аудиту; 5) Перевіркою правильності оцінки запасів при надходженні виявлено відхилення на 1000 грн при придбанні у постачальника не враховано сума доставки; 6) перевіркою правильності оцінки МШП при їх використанні виявлено розбіжності у 1250 грн, оскільки був невірно застосований метод при використанні; 7) перевіркою правильності кореспонденції рахунків з МШП виявлено невірну кореспонденцію рахунків при надходженні їх від підзвітної особи, тому рекомендуємо виправлення шляхом невірну кореспонденцію

списати червоним сторно, а вірну дописати; 8) перевіркою правильності відображення вартості у Балансі виявлено за червень 2023 року відхилення у 2500 грн; 9) перевіркою правильності визначення залишку МШП на кінець періоду виявлено відхилення на 100 грн Головної книги від журналу та на 100 грн Балансу від Головної книги.

Для удосконалення обліку запропоновані відомості МШП, а саме: правильності визнання МШП активами, віднесення МШП до витрат, списання МШП на капітальні інвестиції або у витрати, відображення в фінансовому та податковому обліку МШП. Це прискорить розрахунки відображення в обліку, розроблені шаблони документів зменшать вірогідність помилок в обліку, необґрунтованого оприбуткування МШП та допоможуть підприємству правильно формувати витрати при ціноутворенні в управлінському обліку.

У роботі розроблена методика проведення аудиту МШП, яка на відміну від існуючих включає: тест внутрішнього контролю, загальний план аудиту, програму аудиту, робочі документи аудитора. Запропонована програма перевірки надасть змогу аудитору охопити всі питання щодо відображення у фінансовому та податковому обліку МШП, правильність визначення оцінки, його нарахування та списання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від 21.12.2017 р. № 2258-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text (дата звернення: 11.10.24).

2. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text (дата звернення: 11.10.24).

3. Про затвердження типових форм первинних облікових документів з обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів : Наказ Міністерства статистики від 22.05.1996 р. № 145. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0145202-96#Text (дата звернення: 11.10.24).

4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text (дата звернення: 11.10.24).

5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» : Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 246. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text (дата звернення: 11.10.24).

6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» : Наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00 (дата звернення: 11.10.24).

7. Податковий кодекс : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: http://www.zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755 (дата звернення: 11.10.24).

8. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. №996-XIV. URL:

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14 (дата звернення: 24.10.2024).

9. Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку запасів : Наказ Міністерства фінансів України від 10.01.2007 р. № 2. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002201-07#Text (дата звернення: 11.10.24).

10. Альошкіна Н. Дорого коштує, але не завжди довго служить (розбираємося з обліком прес-форм). *Податки & бухоблік*. 2016. № 39. URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2016/may/issue-39/article-17940.html ?search=&text_article=%D0%BC%D1%88%D0%BF%20%20%D0%BC%D0%BD%D0%BC%D0%B0 (дата звернення: 11.10.24).

11. Альошкіна Н. Спецодяг: обліковуємо правильно. *Податки & бухоблік*. 2019. № 16. URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2019/february/issue-16/article-42765.html?search=&text_article=%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BA%20%D0%BC%D1%88%D0%BF (дата звернення: 11.10.24).

12. Бачинський В. В., Меліхова Т. О. Концептуальні основи обліку МШП. *Поліські наукові читання – 2024* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Чернігів, 27–29 листопада 2024 р. (подано до друку).

13. Бачинський В. В., Меліхова Т. О., Меліхов Є. В. Удосконалення обліку та аудиту МШП з метою аналізу правильності формування витрат при ціноутворенні в управлінському обліку. *Агросвіт*. 2024. № 23 (подано до друку).

14. Білова Н. Малоцінні активи зі строком служби менше року: порядок відображення в бухобліку. *Податки & бухоблік*. 2010. № 57. URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2010/july/issue-57/article-56413.html (дата звернення: 11.10.24).

15. Білова Н., Войтенко Т. Канцтовари на офісній «службі». *Податки & бухоблік*. 2017. № 74. URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2017/september/issue-74/article-30398.html?search=&text_article=%D0%BE%

D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BA%20%D0%BC%D1%88%D0%BF (дата звернення: 11.10.24).

16. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік : підручник. Житомир : ПП «Рута», 2006. 608 с.

17. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський облік : роздуми вченого. Житомир : ПП «Рута», 2001. 100 с.

18. Бутинець Ф. Ф., Давидюк Т. В., Малюга Н. М., Чижевська Л. В. Бухгалтерський управлінський облік : підручник. Житомир : ПП «Рута», 2002. 480 с.

19. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік : підручник. Житомир : ПП «Рута», 2009. 912 с.

20. Войтенко Т. Боремося з коронавірусом : облік, податки. *Податки & бухоблік.* 2020. № 24. URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2020/march/issue-24/article-107614.html?search=&text_article=%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BA%20%D0%BC%D1%88%D0%BF (дата звернення: 11.10.24).

21. Ворона Н., Чернишова Н., Савченко О., Амброзяк Н. Безкоштовні передачі товарів і послуг. *Податки & бухоблік.* 2018. № 24. URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/march/issue-24/article-35055.html?search=&text_article=%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BA%20%D0%BC%D1%88%D0%BF (дата звернення: 11.10.24).

22. Ворона Н., Нестеренко М., Чернишова Н. Особливості обліку окремих видів запасів. *Податки & бухоблік.* 2018. № 50. URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/june/issue-50/article-37375.html?search=&text_article=%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BA%20%D0%BC%D1%88%D0%BF (дата звернення: 11.10.24).

23. Гарасим П. М., Журавель Г. П., Бруханський Р. Ф. Бухгалтерський облік : первинні документи та порядок їх заповнення. Первинний та аналітичний облік на підприємстві : навч. посіб. Тернопіль : Астон, 2008. 464 с.

24. Гарасим П. М., Журавель Г. П., , Хомин П. Я. Курс фінансового обліку : навч. посіб. Київ : Знання, 2007. 566 с.

25. Гончарук Я. А., Рудницький В. С. Аудит : навч. посіб. Львів : Світ, 2002. 296 с.

26. Голов С. Ф., Костюченко В. М., Кравченко І. Ю., Ямборко Г. А. Фінансовий облік : підручник. Київ : Лібра, 2005. 976 с.

27. Голов С. Ф., Костюченко В. М. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами : приклади та коментарі : практичний посібник. Київ : Лібра, 2001. 840 с.

28. Голов С. Ретроспективний погляд на реформування бухгалтерського обліку в Україні. *Бухгалтерських облік і аудит.* 2006. № 1. С. 16-25.

29. Гордієнко Н. І., Харламова О. В., Карпенко М. Ю. Аудит : організація і методика : навч. посіб. Харків : ХНАМГ, 2007. 486 с.

30. Іванова Н. А., Ролінський О. В. Організація і методика аудиту : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2008. 216 с.

31. Казанова М. Малоцінка – МШП, МНМА або витрати? *Податки & бухоблік*. 2023. № 72. URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2023/september/issue-72/article-126251.html (дата звернення: 11.10.24).

32. Канцтовари, бланки, витратні матеріали для оргтехніки тощо: податковий та бухгалтерський облік. *Податки & бухоблік*. 2012. № 20. URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2012/march/issue-20/article-60339.html (дата звернення: 11.10.24).

33. Кесарчук Г. С., Машика М. В. Облік МШП: актуальні проблеми та шляхи вдосконалення. *Науковий вісник Ужгородського університету*. *Серія Економіка.* 2014. Вип. 1(42). 223-227.

34. Кононенко В. А., Цупаленко Ж. П. Облік виробничих запасів: сучасний стан та напрямки вдосконалення. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2016. Вип. 16. Ч. 1. С. 147-151.

35. Кузик Н. Методичні аспекти аудиту запасів. *Інститут бухгалтерського обліку, контролю та аналізу в умовах глобалізації*. 2015. Вип. 4. С. 106-113.

36. Кулаковська Л. П., Піча Ю. В. Організація і методика аудиту : підручник. Київ : Каравела, 2012. 544 с.

37. Лень В. С., Гливенко В. В. Бухгалтерський облік в Україні : основи та приктика : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 576 с.

38. Литвинцева Г. С. Методи списання виробничих запасів : переваги та недоліки. URL: http://www.rusnauka.com/29_SSN_2013/Economics/7_146195.doc.ht (дата звернення: 11.10.24).

39. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Бескоста Г. М. Аудит : навч.-метод. посібник. Запоріжжя : ЗДІА, 2016. 184 с.

40. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Бескоста Г. М. Організація і методика аудиту : навч.-метод. посібник. Запоріжжя: ЗДІА, 2015. 190 с.

41. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Чакалова Н. С. Теорія і методика документування в обліку та аудиті : навч. посіб. *З*апоріжжя *:* ЗНУ, 2020. 400 с.

42. Малахова А. В., Мартиненко О. В. Проблеми обліку запасів і оптимізація обліково-аналітичних процедур в управлінні підприємствами. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. № 10. С. 920-923.

43. Малюга Н. М. Бухгалтерський облік в Україні: теорія й методологія, перспективи розвитку : навч. посіб. Житомир : ЖДТУ, 2005. 548 с.

44. Малютяк С. Облік запасів : деякі нюанси застосування П(С)БО та МСБО. URL: https://www.pspaudit.com.ua/files/malutak (дата звернення: 11.10.24).

45. Меліхова Т. О., Ніколаєнко Н. С. Розробка програми аудиту виробничих запасів для підвищення фінансової безпеки підприємства. *Економіка та держава*. 2017. № 1. С. 51-55.

46. Меліхова Т. О., Філатова А. І. Методологічні аспекти організації обліку та аудиту матеріалів та палива на підприємстві. *Агросвіт*. 2020. № 21. С. 26-34. DOI: 10.32702/2306-6792.2020.21.26.

47. Мултанівська Т. В., Воінова Т. С., Вороніна О. О. Аудит : навч. посіб. Харків. : Вид. ХНЕУ, 2010. 320 с.

48. Назаренко І. М., Місюров О. В. Аудит виробничих запасів: особливості, ключові аспекти та послідовність перевірки. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/19_ukr/195 (дата звернення: 22.10.2024).

49. Нестеренко М. Відремонтувати МШП! *Податки & бухоблік*. 2017. № 35-36. URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2017/may/issue-35-36/article-27185.html?search=&text_article=%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BA%20%D0%BC%D1%88%D0%BF (дата звернення: 11.10.24).

50. Огійчук М. Ф., Новіков І. Т., Рагуліна І. І. Аудит : організація і методика : навч. посіб. Київ : Алерта, 2012. 664 с.

51. Огійчук М. Ф., Плаксієнко В. Я., Беленкова М. І. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами : підручник. Київ : Алерта, 2011. 1042 с.

52. Онищенко В. Малоцінні швидкозношувані предмети (МШП). URL: https://buhplatforma.com.ua/article/7581-malotsnn-shvidkoznoshuvan-predmeti-mshp (дата звернення: 11.10.24).

53. Очеретько Л. М., Федоряк А. В. Удосконалення програми проведення внутрішнього аудиту виробничих запасів на підприємстві. *Сталий розвиток економіки*. 2013. № 2. С. 233-239.

54. Пасенко Н. С. Організація обліково-аналітичного забезпечення управління фінансовими результатами підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. № 17. С. 854-859.

55. Подмешальська Ю. В., Зайберт Є. К. Облік виробничих запасів. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6273 (дата звернення: 11.10.24).

56. Пушкар М. С. Фінансовий облік : підручник. Тернопіль : Картбланш, 2002. 628 с.

57. Рибалко О. М. Вдосконалення обліку виробничих запасів. *Держава і регіони. Серія «Економіка та підприємництво»*. 2008. № 3. С. 210–215.

58. Савченко В. Я. Аудит : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2006. 328 с.

59. Свіриденко А. Крадіжка МШП або МНМА: облікові наслідки. *Податки & бухоблік*. 2018. № 72. URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/september/issue-72/article-39063.html?search=&text_article=%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BA%20%D0%BC%D1%88%D0%BF (дата звернення: 11.10.24).

60. Свіріденко А. МНМА vs МШП: як вибрати з двох абревіатур. *Податки & бухоблік*. 2015. № 94. URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2015/november/issue-94/article-13416.html?search=&text_article=%D0%BC%D1%88%D0%BF%20%20%D0%BC%D0%BD%D0%BC%D0%B0 (дата звернення: 11.10.24).

61. Свіриденко А. Повернення МШП : правила обліку в покупця. *Податки & бухоблік*. 2019. № 77. URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2019/september/issue-77/article-91572.html?search=&text_article=%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BA%20%D0%BC%D1%88%D0%BF (дата звернення: 11.10.24).

62. Сиротенко Н. А. Запаси – об’єкт обліку та контролю : сучасний стан та напрями вдосконалення. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2009. Вип. 36. С. 160-165.

63.Солошенко Л. Якщо зламався новий принтер: повернення/заміна — що в обліку. *Податки & бухоблік*. 2016. № 69. URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2016/august/issue-69/article-21028.html?search=&text_article=%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BA%20%D0%BC%D1%88%D0%BF (дата звернення: 11.10.24).

64.Сопко В. В., Завгородній В. П. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу : підручник. Київ : КНЕУ, 2004. 411 с.

65.Сопко В. В. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2004. 578 с.

66.Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність : підручник. Київ : Алерта, 2011. 976 с.

67.Штех А. А., Харченко Н. В. Шляхи удосконалення бухгалтерського обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 2. С. 64–68.

ДОДАТОК А

Баланс на 01.01.2020 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби	1010	614	355
первісна вартість	1011	2704	2749
знос	1012	1793	2123
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	**1095**	622	363
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	4	21
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	3	47
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	45	25
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	17	21
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190		2
Усього за розділом II	**1195**	69	117
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	**1200**		
Баланс	**1300**	691	480

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	541	541
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	1104	1104
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-1930	-2107
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Усього за розділом I	**1495**	-285	-462
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	70	
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515	837	872
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	**1595**	907	872
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615		29
розрахунками з бюджетом	1620	23	16
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	7	4
розрахунками з оплати праці	1630	14	8
Поточні забезпечення	1660	18	
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	7	14
Усього за розділом III	**1695**	69	70
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	**1900**	691	480

Продовження додатку А

Баланс на 01.01.2021 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби	1010	355	127
первісна вартість	1011	2749	2492
знос	1012	2123	2365
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		8
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	**1095**	363	**135**
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	21	10
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	47	54
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	25	33
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	21	38
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	2	7
Усього за розділом II	**1195**	117	**142**
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	**1200**		
Баланс	**1300**	480	**277**

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	541	541
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	1104	1104
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-2107	-2141
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Усього за розділом I	**1495**	-462	**-496**
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	70	
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515	756	610
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525	112	112
Усього за розділом II	**1595**	872	**722**
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	29	1
розрахунками з бюджетом	1620	16	20
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	4	4
розрахунками з оплати праці	1630	8	7
Поточні забезпечення	1660		7
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	14	19
Усього за розділом III	**1695**	70	**51**
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	**1900**	480	**277**

Продовження додатку А

Баланс на 01.01.2022 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби	1010	127	139
первісна вартість	1011	2749	2492
знос	1012	2365	2353
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035	8	8
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	**1095**	**135**	**147**
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	10	23
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	54	81
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	33	49
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	38	53
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	7	1
Усього за розділом II	**1195**	**142**	**207**
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	**1200**		
Баланс	**1300**	**277**	**254**

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	541	541
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	1104	1104
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-2141	-2002
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Усього за розділом I	**1495**	**-496**	**-357**
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515	610	457
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525	112	112
Усього за розділом II	**1595**	**722**	**569**
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	1	2
розрахунками з бюджетом	1620	20	18
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	4	2
розрахунками з оплати праці	1630	7	10
Поточні забезпечення	1660	7	
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	19	10
Усього за розділом III	**1695**	**51**	**42**
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	**1900**	**277**	**254**

Продовження додатку А

Баланс на 01.01.2023 р.

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	540,7	540,7
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	1104,1	1104,1
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-2002	-2011,3
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Усього за розділом I	**1495**	**-357,2**	-366,5
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515	457	
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525	112	
Усього за розділом II	**1595**	**568,8**	**524,9**
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	2,4	0,2
розрахунками з бюджетом	1620	18,1	18,6
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	2,3	4,5
розрахунками з оплати праці	1630	10,3	13,4
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	9,1	14,9
Усього за розділом III	**1695**	**42,2**	**51,6**
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	**1900**	**253,7**	**210**

ДОДАТОК Б

Звіт про фінансові результати

за 2020 р.

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	768	39
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	12	37
Валовий:			
прибуток	2090	756	2
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	7	638
Адміністративні витрати	2130	380	
Витрати на збут	2150		
Інші операційні витрати	2180	543	1041
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190		
збиток	2195	160	401
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		112
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250		
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270		
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290		
збиток	2295	160	289
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	17	12
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350		
збиток	2355	177	301

Продовження додатку Б

Звіт про фінансові результати

за 2021 р.

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	938	768
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	541	12
Валовий:			
прибуток	2090	397	756
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	7	7
Адміністративні витрати	2130	392	380
Витрати на збут	2150		
Інші операційні витрати	2180	35	543
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190		
збиток	2195	23	160
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240	7	
Фінансові витрати	2250		
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270		
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290		
збиток	2295	15	160
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	19	17
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350		
збиток	2355	34	177

Продовження додатку Б

Звіт про фінансові результати

за 2022 р.

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1065	938
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	412	541
Валовий:			
прибуток	2090	653	397
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	5	7
Адміністративні витрати	2130	479	392
Витрати на збут	2150		
Інші операційні витрати	2180	8	35
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	171	
збиток	2195		23
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240		7
Фінансові витрати	2250		
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270		
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	171	
збиток	2295		15
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	32	19
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	139	
збиток	2355		34

Продовження додатку Б

Звіт про фінансові результати

за 2023 р.

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1093,2	1065
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	546,6	412
Валовий:			
прибуток	2090	546,6	653
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	22,3	5
Адміністративні витрати	2130		479
Витрати на збут	2150		
Інші операційні витрати	2180	565,6	8
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	3,3	171
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240	22,3	
Фінансові витрати	2250		
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270		
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	25,6	171
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	34,9	32
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350		139
збиток	2355	9,3	